

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

31-2-29

Vol. 8. } చెన్నపట్టణము 1922 వ సం. ఫిబ్రవరి నెల 14 తేది మంగళవారము } No. 253.
 సంపుటము. 5 } దుర్బతి నా మ సంతకము, మాఖమా సబహుళద్వితీయ ౨. } సంచిక. ౫౫౩

„Everybody's
 favourite
 Toilet
 Kamimia oil &
 Otto Dillabahr
 Sold Every
 where.”

వెంట్రుకలే అందను.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

„వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడి రాకమునుచే త్వరపడు.
 ఊడినప్పుడు మొదలు వెంట్రుకలు పాడైపోవును.
 అంతవరకు రానీయవద్దు.

నేడే

కామినియా నూనెను

వాడుట మొదలు వెట్టుడు.

ఇది రిజర్వు చేయబడినది.

వెంట్రుకల కెట్టి రోగ మున్నన, కరో మాండ్య మున్నన,
 యిది దివ్యవధము.

వెంట్రుకలు చిట్టట గాని, కడుపు గాని యుండదు.
 మీ వెంట్రుకలు కదల యెప్పుటి పెద్దదమున గల్గి పట్టు
 కల నుండి మెరయుచుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

వెంట్రుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినియా తలనూనె నిన్ను సర్వోత్కృష్టముగ జేయును.

కల బుడ్డి 1-కి 2-కి రూపాయి. వి. కి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఎన్ని చోట్లనైనా ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము

విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మంచి లక్ష్యముగా రందరికీ వద్దమున్న, సరకు లన్ని

వారికదన నూడ దొరకును. తేటస్సు,

సోలు మేలెట్టులు:—

అంగ్లీయండ్ యొక్క డ్రగ్స్ అండ్

కెమికలు కంపెనీ,

(126) , 113 జమ్మామక్కుడు, బొంబాయి

ఆరోగ్యమార్గము

శ్రీ గాంధీమహాత్మ పణితము

గ్రంథములో ఒక్క పక్కా అయినను వదలక శ్రీ శ్రీని
 వాసుని కృపవల్ల తెలిసింపబడినది. అప్పు పూర్తి అయినది. స
 బర్మత సత్కారము శ్రమములో ప్రత్యేకముగ తీయబడిన,
 కావినధారి యగు శ్రీ గాంధీమహాత్మవి ఛాయాపటము ఇందు
 చేర్చబడినది. లైండింగులో నున్నది. ఇదివఱకు రిజర్వు చేయ
 బడిన అర్హుల పంపినవారికి యీనెల 15 వ తేదీనుండి పుస్తక
 ములు వి. పి. గ. పంపబడును. ఎవ్వరికైన అక్కణ లేనియెడల
 ఆ కేడీలోపుగ తెలుపవలెను. అభిప్రాయ ప్రచారముకొఱకును,
 జ్ఞాపనివారణ కార్యసహాయార్థమున ఉద్దేశింపబడిన ద గు
 చేత స్వల్పపుకెలకు యివ్వబడుచున్నది గాన వి. పి. లు తీరస్క
 రించి దండుగ కలుగ జేయకుండవలె నని కోరుచున్నాను. ఇప్పు
 డు అమ్మవేసిన 2000 ప్రతులకును చాలవఱకు అర్హుల వచ్చి
 యున్నవి. గనుక యింకను గ్రంథములు కావలసినవారు యీ
 దిగువ చిరునామాకు వెంటనే వ్రాయుట యుక్తము.

నూడూరి రామచంద్రరావు
 (8221-ఎ) సేవకసంఘము, నుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.

నమకము (1842)

బంగారు, వెండి, రత్నము

ల సగలును, యితరవస్తువులును,

వాపసు ఇచ్చినపుచ్చ కొనికైకయివ్వబడును

ఉమిడి - రావి యొక్క కెట్టి,

నది సావి కెట్టి కంపెనీ,

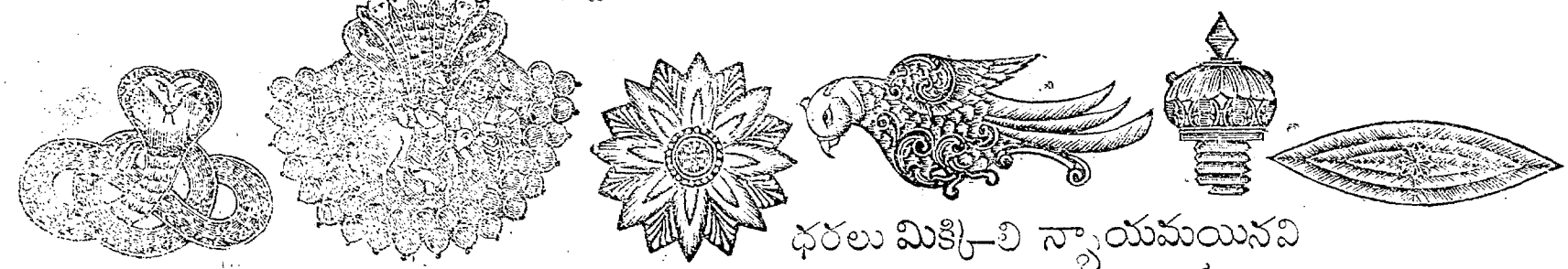
25, చైనాబజార్ రోడ్, మదరాస్.

సగలు వాణ్యముగాను పూచీతోడను నరియైన ధరలకు
 తయారుజేసి విక్రయించుట కుంచబడును. తయారు
 చేసినవారిని అని క్రిష్ణము ఆర్థిక చేరకు తయారుజేసి
 యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్థిక యిచ్చి సగలు తయారు
 చేసికొన్న వారివలన మనకు కష్టము కలిగిపోవచ్చును.

ఆలస్యము ఆకాభంగమును గలిగించును.

తక్షణమే తెప్పించుకొనుడు.

శ్రీ లుపయోగించు నాగరలు, జడలయం దుపయోగించు విళ్ళలు, యితరవస్తువులు మేలయిన బంగారు రేకుతో తయారుచేయబడియున్నది
 మా వద్దయున్న నిలువ వగలును పూర్తిగా విక్రయించ దలచియున్నాము.

కొన్నె 1-కి ధర రూ 4; చివకబిళ్ళ 1-కి ధర రూ 3; కామంతిబిళ్ళ 1-కి ధర రూ 3; మొగలితేట బిళ్ళ 1-కి రూ 2-8-0; నాగపడిగ బిళ్ళ 1-కి ధర రూ 5; నాగరము 1-కి ధర రూ 8.
 మావద్ద పలురకములు వలువిధనై జాలలో నుంచుటవలన అందరికిని తృప్తి కలుగచేయగల మనిమా కు దృఢవస్థకము గలదు.

ఇండియన్ జ్యాయలరి మార్పు, పోస్టుబాక్సు నెం. 40. నగరత్ షేట, జెంగువూరు సిటీ.

హై. క. గాంధీ

* * * *

మో॥ ౩॥ గాంధీ.

34 0

సెల 1.68, 4-0-0

కొత్తపేట పోస్టు (గోదావరి జిల్లా)

జూబులు

వందేమాతరం

కర్నూలునుండి బాత్మోపసంఘసభ్యులసభ ౧౯౨౨ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెల ౨౪ తేది శుక్రవారం రాత్రి ౮ గంటలకు సంజ్ఞలు తాలూకా మహాసది తేత్రముకాంబా సమావేశమవును. ఈసభలో కర్నూలు బాత్మో పాఠశాలను గురించి తదితర విషయములను గురించి యోచించిడమవును. గాన సంఘ సభ్యులు యావస్థుండి రా ప్రార్థితులు.

వెలూల లక్ష్మయ్య,
మండల సంఘ కార్యదర్శి.

పద్మాపురం తాలూకాసంఘము

పద్మాపుర తాలూకాసంఘమువారిలో జరుగు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములగాని విరాళములు మొదలగు యితర కార్యముల వ్యవహారములను గాని తాలూకా కార్యగమ సంఘకార్యదర్శియగు అంకరాజు శంకరరావుగారి పేర గాని లేక తాలూకాసంఘముచే నధికారము పొందిన కొల్లూరి రామకృష్ణగారి పేరగాని జరుప ప్రార్థించుచున్నాడు.

అంకరాజు శంకరరావు

తాలూకా సంఘకార్యదర్శి, పద్మాపురము.

నెల్లూరు.

ఫిబ్రవరి 10:— ఈనెల 9 తేది మీ ప్రతీక యందు, నెల్లూరు సారాయి యేలముల విషయమై ప్రకటితమై యుండు హెచ్చరికను జూచుకొని సర్కారువారు ఈ దివమున నెల్లూరు తాలూకా కచ్చేరివద్ద జనము చేరి యుండి భజన చేయుచుండగా, కొన్ని 144 నోటీసులను తెచ్చి యిచ్చివారు. నోటీసు నలుడు బ్రాహ్మణుడే యుండు మాటలను బట్టి ఈ దివమునకు మౌర్యమే యని ఏర్పడినది. నోటీసు లి బాబడివారు తప్ప ఇతరులు భజన జరుపుదు, తనకును నోటీసు లిచ్చి చూత మని యుండిరి. అందరిని నోటీసు లిచ్చుటకు కాపీలు లేక తంటాలు పడి, అందరిని వెళ్లి పొమ్మని బెదిరింప సాగిరి. కాని జనము కదలలేదు. అంతట, తహశీలుదారుగారు శ్రీశ్రీపూరు నుబ్బరామయ్యగారు జయట వచ్చి జనముగద్దకు చేరి ఇంతలో శ్రీ శివబ్రహ్మ చంద్రశేఖర రెడ్డిగారును, కార్యదర్శి పార్థసారథి అయ్యంగారును అచ్చటికి వెళ్లి, ఏమివిషయము అని తహశీలు దారు వారిని అడిగిరి. అంతట వారు ఉత్తరప్రత్యుత్తర ఈ దివము 1౦ గురి కంటెను ఎక్కువజనము చేరకుండ అనిరి. అంతట ఉత్తరప్రత్యుత్తర సభ ఇన్స్పెక్టరు శ్రీహరిరావుగారు చదివిరి. వినిన నెంట్ల చంద్రశేఖర రెడ్డిగారు [కాంగ్రెస్ సంఘాధ్యక్షులు] ఈ దివము రివండికినే చేరకుండదా? ఇదియేమియ నాకిచ్చిన ఉత్తరప్రత్యుత్తర? ఇట్టి యక్రమ ఉత్తరప్రత్యుత్తర సమీపజాలను. తక్షణం అతిక్రమింప సిద్ధుడను. 5 గురు ఒక్కొక్క గుంపుగా అందరమును తిరస్కరింతుము ఏమందురు అని తహశీలుదారు వారిని హెచ్చరించిరి. జనలందరు శ్రీ చంద్ర శేఖరరెడ్డిగారిని చూచి దిగ్భ్రమకెంది నిలవబడిరి. వారు సాధారణముగా మహా శాంతగుణులు. ఎట్టి అక్రమపు ఉత్తరప్రత్యుత్తర గాకున్న వారట్లు చెప్పనట్లు తటస్థించి యుండును అని జనాభిప్రాయము. పిమ్మట తహశీలుదారువారును ఇతరులును శాంతవచనములకు మరలి, టౌన్ హాలులో మీరు సభ జరుపుకొనుడు, 5 గురకు వైన చేరకుండదనుట మాటసా మెతయేగాని అయలులోనుండదు. మేము మాటయిచ్చెదము' అనిరి.

పొట్టెపాలెం (శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి గ్రామం) నుండి ఒక నెద్ద భజనసంఘము వచ్చియుండెను. అందరును ఉల్లంఘించుటకు సంసిద్ధులై యుండిగాని, చేయనవసరము లేదని చేయలేదు.

నూనూరుపేట మాదరబాక వెంకటసుబ్బయ్య అను వారు, కాంగ్రెస్ సంఘకార్యదర్శి ఈవరకు జైలులోకి పోయి యుండినవారు ఈ దివము మధ్యాహ్నము విడుదలచేయబడిరి.

ఈదివం ఉదయం మొయలులో, శ్రీయుతులు వెంకట సుబ్బయ్య, రామరెడ్డిగారి నలుగురును తీసికొనిపోబడిరి. అనే కులు వెంట గూడూరువరకుపోయి సాగనంపినవచ్చిరి. గూడూరు వద్ద వారిని, జతజతగా సంకల్పచే బంధించునపుడు జనము తక తకలాడిపోయినది.

ఒక విలేఖరుడు

తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి ప్లేటుమెంటు.

గాంధీ మహాత్మునిచే ప్రారంభింపబడి హైదరాబాదు మహాసభవారిచే మూడు మాన్యంగీకరింపబడిన అసహాయోద్యమ మునందు నాకు సుపూర్ణమగు శ్రమ్యకముగలదు. నాశక్తిక్యను సారముగా నాయుద్యమ విధానము నవలంబించి ప్రజోధించుచున్నాను. శత్రువునైనను ప్రేమచే కయింపగలవను నమ్యక మే యాయుద్యమముయొక్క మూలాధారము. ప్రభుత్వమువారి మీద ప్రజలెట్టి క్రోధమును బూసక వారివలన గలుగు నకల కష్టములను సంతోషముతో భరించుచు తమ విధ్య కర్తవ్యము నాచరించుచో ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుత మెంత అయిష్టముగ నున్నను న్యాయమును సంపాదించ గల్గుదు నను దృఢవిశ్వాసము నాకుగలదు. మేము మార్కుటకో లేక నంత మొందించుటకో యత్నించుచుండు దుష్ట ప్రభుత్వ విధానమునకే యీ కొద్దు సంబంధించి యున్నది కాబట్టి ప్రభుత్వ విరోధిగ పరిగణింపబడు నా యీ కేసు నీకోర్టువారు విచారింపరారు. విచారించి న్యాయమునే చేయగల శక్తి యీ కొద్దువారికున్నదని నాకు నమ్మకము లేదు. కాని నాదేశము లకు నానై మోపబడిన నేరములగుర్చి కొలదిగా కెల్లడించుట యవసర మని దలచుచున్నాను.

మావైమోపబడిన ప్రథమ దేశము గ్రామోద్యోగిలను తమ నాకరులను వదలు కొనుచునుట. కాంగ్రెసువారిచేపంపబడిన ప్రకటనయందలి మరా మాచే చేర్చబడినదిగాదు. కాని యట్టి తిర్మానము కాంగ్రెసువారిచే నిదిమరకే చేయబడియున్నది. కాబట్టి యీ ప్రభుత్వము క్రిందనుండు ఉద్యోగులందఱును ముఖ్యముగా గ్రామముననుబు, కరణములు/తమ నాకరిలను తప్పక వదలవలయు నని చెప్పుచున్నాను.

రెండవ నెండు పన్నులవిషయమై తిర్మానించుటకై సభ చేర్పాటుచేయు బకటనుబులు. ఈ ప్రకటనయందు చేర్చబడిన "పన్నులివ్వకుండుట" అనుకీర్తిక మాచేర్చబడినదిగాదు ప్రకటనకు రెండో ప్రక్కన చేర్చబడిన విషయములు మాదిగావు. స్వదేశీయందును, మద్యపాన బహిష్కరణమందును, హిందూ వశమునకు కళంకముచేచ్చి పెట్టిన అస్పృశ్యతను నివారించుట యందును, బాత్మీయ విద్యా వ్యాపకమనందును, వివిధబాతులందును వికమత్యమును నెలకొల్పుట యందును, గవ్వ మెంటు నాకెట్టి కష్టములు బెట్టినను ఏమాత్రము క్షేమమును లేక, కనాగుతో నకల బాధల నొచ్చుట యందును తగిన యభివృద్ధి నొందిన ప్రదేశములు పన్నుల నిరాకరణమునకు బానదగవు.

వైవిషయములందు ఈమండల మందలి ఏమేభాగములు దు ఎంతెంత యభివృద్ధి జరిగినదో కనుగొనుటకును మండల మందిరి యందరి యభిప్రాయములను తెలిసికొనుటకు నొకసభ చేయ తిర్మానించబడినది. ఆ ప్రకటనయందు మాకు సమ్యక్ములు గాని కొన్ని విషయములు చేర్చబడియుండుటచేత నే కాన్యనిర్వాహకవర్గమువారు 30-వ తేది జరుగవలసినసభను ప్రస్తుత మాసవల యునెని29-వతేది నేక క్రమగా తిర్మానించిరి. అట్టి ప్రములు గలుగకుండా, మామండలములోని అందర అభిప్రాయములను గ్రహించి ముందు కార్యక్రమమును నిశ్చయించుటకు తిరిగి క్రమమైన నోటీసులనుబడి సభ నాన్వాయించ వలసినభారము కాంగ్రెసు ద్యోగిగులవైనదిగలదు. ఇంతకన్న నేనీ ప్రకటనను రిండిచి చెప్ప వలసినదేదియులేదు.

నాదేశముల కిక్క యీ సందేశమును ప్రకటించి విరమించుచున్నాను!

"నకలలోకములకు సృష్టికర్తయగు ఈశ్వరునియందు సంపూర్ణవిశ్వాసముంచుడు. మనకీహ్యాయుధ్యమందు గల్గు కష్టములను ఈశ్వర ప్రసాదములుగా గణించి సంతోషింపుము. మన మన స్వల నెంత పవిత్ర వంతములు గా జేయ గలమో అంతకీఘముగా మనము గవ్యస్థానమును జేరగలమని తెలిసికొనుడు. ఈయుద్యమము తప్పక జయించగలదు ఈశ్వరుడు ఈమహోద్యమము నతగుత్యాగమును జేయుక క్షేమకల్పకొసగుగాక. ప్రభుత్వమువారికిని, ప్రజలకును ధ్యమనే అనునరింప గల జ్ఞానమును, శక్తిని యిచ్చుగాక. నేనెట్టికష్టముల ననుభవించ వలసియున్నను ఎవ్వరిమీద నెట్టి క్రోధమును లేక నావైష్టములను సంతోషముతో భరించుక క్షేని పరమేశ్వరుడు నాకు ప్రసాదించును గాక. సత్యమేవజయతి నామృత, మనోమాతగం.

తిక్కవరపు రామరెడ్డి,

చెన్నపురి కార్యరేషను

నోటీసు (3448)

ఎఱువును, పెరటిదొడ్లనుండి వెంటను తీసుకొనిపోవుట టెంకాయ చెట్లనుండి కల్లుతీయుట మొదలగువాటికి హక్కును పొందుటకై కంట్రాక్టు వరత్తులు,

(1) (ఏ) కొరకు పేట (బి) ఓరేరి (ఇంద్రలో స్టెలింగురోడ్డు సహచేరును) ఈ స్థలములలోనున్న వెంటదొడ్లనుండి ఎఱువును తీసుకొనిపోవుట.

(2) 1922 సం॥రము ఏప్రిల్ నెలలో మొదటి తేదినుండి ఒక సం॥రము వరకు అఱు పశువుల శాలలనుండి పేడను తీసుకొనిపోవుట.

(3) 1922 సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల మొదటి తేది నుండి 31 సంవత్సరముల వరకు మైలాపూరు వాశలోనున్న టెంకాయ చెట్లనుండి కల్లుతీయుట మున్నగువాటి హక్కు 1922 వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెల 17 వ తేది శుక్రవారము మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బహిరంగ ఏలము వేయబడును.

ఏలము సమయమున పాటపాడ దలచినవారు మొదటిదానికి ప్రతియొక్క వెంటదొడ్డికిని రు 500 లు వంతునను, రెండవదానికి ప్రతి పశువులశాలను రు 10 లు వంతునను, మూడవదానికి రు 100 లును ధరావత్తుకట్టి ఏలముసమయమున సవాలు చేయవలెను. జయ మొందిన టెండరుదారులు మొదటిదానికి రెండవదానికి రెండు మాసముల వైకమును, మూడవదానికి 2 క్వార్టర్ ల వైకమును హామిగా ధరావత్తుక్రింద చెల్లించవలెను.

చెన్నపురి కార్యరేషను } ఎమ్. బజ్జలుల్లా,
హెల్తు డిపార్టుమెంటు } కమిషనరు
7-2-1922.

Rolled Gold Bracelet Watch
రోల్డ్ గోల్డ్ బంగారు
బ్రేస్ లెట్ వాచ్

(ఇంగ్లీష్ మోస్తరు చేతిగడియారము)

ఈగడియారము మంచి దృఢమైన సామానులతోను,

బహు అందమైన చిత్ర పనులచేత తయారుచేయబడినది. చూచుటకు హెచ్చుధర గల గడియారమువలె కనబడును. సరి

యగు గంటను చూపు మంచి గడియారము. శ్రీ పురుషులు దీనిని చేతిలో ధరిచినయెడల చేతికి బంగారపు ఆభరణము వలె అందముగా వుండును. గడియారము మొదలు చేతిగొలును వరకు అన్నియు రోల్డ్ గోల్డ్ క్యాబిట్టు బంగారుతో జేయబడినందువలన అగలు బంగారపు గడియారమువలె వుండును. బంగారు వన్నెకు 2 సంవత్సరముల పూచీ యివ్వగలము. ప్రైన్ చేతిగొలును అయినంగనల్ల పెద్దచేతులకును, చిన్న చేతులకును, ఈగడియారమును ధరించుకోవచ్చును. అందమైన పట్టుబాక్సుతో ప్రతిగడియారము వుందియుండును.

రోల్డ్ గోల్డ్ గడియారము చేతిలో కట్టుకొను బ్రేస్ లెట్ గొలునుతో ధర రూ 10.

[3282] 4 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.

లండన్ స్విస్ వాచ్ కంపెని,

పోస్టా బాక్సు నెం. 328, మాంటూరోడ్ మద్రాస్.

కావలెను. | మహాత్మా గాంధీగారి | కావలెను.

ఛాయాపటము వేసిన తెలుగువేదరు, కార్డు, కవరు, పటములు మొదలగునవి అమ్మడానికి యోగ్యతగల వ్యాపారులు కావలెను. నెలకు 50 మొదలు 75 రూపాయల వరకు కష్టము లేకయే సంపాదించవచ్చును. డిపాజిట్ రు 60 లు వంపినచాలును. వినగములకు కిలీనా సాగును ముగించి

మదరాసు శాసనసభ.

రివిన్యూ రికవరీ చట్టము

ప్రభుత్వము వారి వ్యాఖ్యలము

మంగళవారము ఫిబ్రవరి 14 తేది

ఫిబ్రవరి 14:—మదరాసు శాసనసభ యీ ఉదయము 11 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. గౌ. సర్ పి. రాజగోపాలాచార్యుల గారు అధ్యక్షత వహించిరి. కె. సీతారామశర్మ గారు, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు టి. ఈ. మాయంగారు, ఎం. ఈ. సుచ్యుగారు, ఎల్. మాక్మిల్లెంగారు, ఎల్. ఈ. మార్టిన్ గారు నూతనసభ్యులగుటచే ప్రభుత్వ ప్రతిజ్ఞ ప్రకటించిరి. ఆ తరువాత ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

మదరాసు రివిన్యూ వసూలు చట్టసవరణ

గౌ. మాజీ బిల్ల సామెయ్యగారు ఆ సవరణ చట్టమును ప్రవేశపెట్టెను ఇట్లు చెప్పిరి. ఆంధ్రదేశములోని కొన్ని భాగములలోని పరిస్థితుల ననుసరించి యీ సవరణ చట్టమును పెట్టుట యవసరమైనది. 1882 న 20 వ తేదీనాడు శాసనములను క్రొత్తగా పెట్టి రివిన్యూ వసూలు చేయుదుమని ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిరి ఈ బిల్లును గత 20 వ తేదీనాడు ప్రకటించితిమి. ఈ సవరణ చట్టము స్థాపనానుబంధమును గురించియున్నది. ఈ సవరణచట్టము ఆంధ్రదేశములో గాని విశ్రాంతముగాని చాల కాలము పట్టక సులభ సాధ్యమగును. ఈ చట్టము అన్ని ప్రదేశములలో గాక కొన్ని నిర్దిష్ట భాగములలో మాత్రమే ప్రవేశపెట్టెదమను. రివిన్యూ సామాన్యముగ వసూలుగుచున్నపుడు సామాన్య చట్టము లుపయోగపడును. రివిన్యూను రైతులు సామాన్యముగ చెల్లించుటకు ముఖ్యముగ గుంటూరులో నిష్పవడుటలేదు ఆయా ప్రదేశములలో సుపర్యాసకులను కొన్ని వార్తాపత్రికలను ఈ యుద్దమమును బోధించుచుండును. ఈ యుద్దమము జనుప్రదమైనచో స్వరాజ్యము రాకుండుటయే గాక ఆరాజకము వచ్చును. వ్యాయమువై లక్ష్యము నిడేనానికి యీపన్నులనిరాకరణోద్ద్యమముపై ద్రవము గలిగించును. ఈ చట్టము వలన, మొండిగనుండి రివిన్యూ చెల్లించనివారికి ఆస్తి త్వరలో పోవును. ఈ విషయమును గుంతు లెంత శీఘ్రముగ దెలిసికొనిన నంతమంచిది. ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టె దలచినపుడు, ఉపద్రవము మరింత యధికముగ గన్పించెను. గుంటూరు జిల్లాలోనింకను సుమారు 50 లక్షలు వసూలు కావలసియున్నవి. ఇప్పటికిని యుద్దమము తగ్గలేదు. పన్నులనిరాకరణ మితరప్రాంతముల కెక్కువకచ్చును. సుమర్పి శాసనోల్లంఘనమువలన ఆస్తి కాపర్యముగ నిలుచును. మనమీ విషయమును ఇతరదేశములనుండి చూచితిమి. భూస్వాము తప్పటికలె కట్టలను చెల్లించినవారి స్వీకృతి బిల్లు బాధపెట్టెను. రివిన్యూ వసూలుచేయుటకు ప్రభుత్వమునకు తగినరీతి యున్నదని ప్రజలకు తెలుపవలయును. శాసనోల్లంఘనోద్ద్యమము దేశమునందుండి యెంతో ప్రముఖ నవ్యశ్యమైన నంతయుంచిది. ఒక గావ్యాయుడ లా ఆర్డరు లేకున్న యితర రాష్ట్రములలోగూడ నీ వ్యాధి ప్రబలము. కాబట్టి యీమాటలతో నీ బిల్లును మీ చేతులలో నుంచుచున్నాను. మీకు బాధ్యత తెలియును. గట్టి కఠినమగు మార్గములను తీసికొనిన గాని యుపయోగములేదు. జన్మిన పన్నుల నిరాకరణోద్ద్యమము దేశమున ఆరాజకమును ప్రవేశపెట్టునీయు 'లా' 'ఆర్డరు'కు భంగము కలిగించుననియు వ్రాసినది. ఈ యభిప్రాయము మిగుల సమంజసముగ నున్నది. గౌ. మాజీ బిల్ల సామెయ్యగారు వై విధముగ నుపన్యసించిన తరువాత గౌ. కే. శ్రీనివాసయ్యగారు ఆమోదించిరి.

రా|| బ|| ఆమంచర్ల కృష్ణారావు గారు

ఈ బిల్లును ఇంతత్వరగా నీ శాసనసభలో పెట్టి యామోదించుటకు యవసరమా యని నేను సందేహించుచున్నాను. 'లా' 'ఆర్డరు' ఉండవలెనని ఎల్లరును అంగీకరింతురు. ఆరాజకోద్ద్యమము నణచుటలో సుకొనించువా రుండరు. కాని యిది ప్రస్తుత యుద్దమమునకు తగియున్నచో? అనవసరముగ కఠినముగ నుండలేదా యను విషయమును, నిరపరాధులను ఈ బిల్లు బాధపెట్టుట లేదా యను విషయమును నునము ఆలోచింపవలయును. మునుపుండిన క్లిష్టమగు పరిస్థితులు నేడులేవు. నిన్నటి వార్తాపత్రికలవలన మనకు నిజము తెలిసినది. జిల్లా కార్యము విచారణ సంఘమువారు జిల్లాయంత పర్యటనము గావించి పన్నుల నిరాకరణోద్ద్యమమును ఇప్పుడు ప్రారంభింపగూడదని శిఫార్సు చేసిరి. చివరకు బ్లోలిలోగూడ నీయుద్దమము నాపవలసినదనియు వెంటనే రయితులు పన్నులు చెల్లించవలెననియు తీర్మాన మైనటుల మనకు తెలిసినది.

ఈ బిల్లువలన ప్రయోజనము గలుగునని రివిన్యూ మెంబరు చెప్పెను. పన్నుల నిరాకరణోద్ద్యమము నందు పాల్గొనువారు తమయాస్తి యేవిధమైనను లక్ష్యపెట్టగూడదని నిశ్చయించుకొనిరి. మధ్య జరిగిన జప్తులలో నిరాకరణావలంబులు తమయాస్తి పోవుచున్నను ఆందోళన పడని విషయమును మనము పత్రికలలో చదివి యుంటిమి. ఈ బిల్లువలన ఆస్తిని అమ్ముటకు వ్యవధి కొలదిగ మాత్రమే నున్నది. అధికారుల కిది క్రొత్త యధికారమును స్వాతంత్ర్యమును నొసగుచున్నది. ఈ బిల్లు చాల కఠినముగ నున్నది. నిరపరాధులను ఇది చాలవఱకు బాధపెట్టును. కావున దీని కంగీకారము జూపుటకు వీలులేదు. నిరపరాధులకు ఈ బిల్లువలన యుపద్రవము గలుగదని గౌ. రివిన్యూ మెంబరుగారు చెప్పకుండుటయే గాక అకాంతి పేరిగిన కాలమున ఎట్టి చర్యలనైనను అవలంబింపవలెనని వారు మనకు చెప్పిరి. పరిస్థితులు మారినవి. ఈ బిల్లు నిరాకరణావలంబులనే గాక అందరు రయితులను బాధపెట్టును. రివిన్యూ అధికారుల చర్యల నవకాశముగ దీసికొని యిష్టము వచ్చినట్లు ప్రవర్తించురు. కాబట్టి కొంత కాలము వేచియుండుట న్యాయమని రా|| బ|| ఆమంచర్ల కృష్ణారావు గారు పలికిరి.

నేను ఈ బిల్లులోని మూత్రములను అంగీకరించుటకు లేదు చున్నాను [కొందరు, వినుడు, వినుడు.] ఈ బిల్లు ఎల్ల కాలమును నుండునట్టిదిగాదు. అన్ని ప్రదేశములలోను ప్రవేశపెట్టునదిగాదు. ప్రభుత్వమువారు అలాచించి ఎచ్చట ఎంతకాలము అవసరమని తలంతురో అప్పుట అంతకాలము మాత్రము నుంతురు. నిన్నటి వార్తాపత్రికలలో చదివిన విషయములట్టి యీ బిల్లున కవసరము లేదని యొకరు చెప్పిరి. ఈ దినముండు తీర్మానములు లేపటికండ్లపు. తీర్మానము కొకేవిధముగ నెప్పటికిని యుండవు. ఇప్పటికన్న నింకను అపాయకరమగు యామ దాల్చుచున్నాను. ఏప్రభుత్వముగాని ఎట్టి పరిస్థితులలో గాని ద్రవ్యము లేనిది పరిపాలింపజాలదు. ఈ పన్నుల నిరాకరణోద్ద్యమము వలన ద్రవ్యముండదు. ఉద్ద్యమమువలన ప్రభుత్వ విధానము సాగదు. కాబట్టి బిల్లు అవసరమని నేను తలంచుచున్నానని రా|| బ|| కృష్ణము నాయుగారు చెప్పిరి.

ఈ బిల్లువలన రివిన్యూ అధికారులు ఇష్టమువచ్చినట్లు అధికారమును వినియోగించుటకు వీలుండును. వట్టి 'లా' 'ఆర్డరు'ను సంతకించుటయేగాక లేనిపోని యధికారము అధికారుల కిచ్చి దుర్వినియోగమున కవకాశ మొసంగగూడదు. ప్రస్తుత మీ బిల్లున కవసరమేలేదు. నిరాకరణావలంబులేగాక సహకారులకు గూడ యీ బిల్లువలన యపాయము గలుగును. కాబట్టి నేను దీని సంగకరింపని రా|| బ|| టి. ఎ. నరసింహాచారిగారు చెప్పిరి.

ఈ బిల్లు ప్రస్తుతము వాయిదాకును మాత్రమును కొన్ని నిర్దిష్ట ప్రదేశములకును మాత్రము అన్వయించుచున్నది. కావున బిల్లువలన అపాయమేమియులేదు. మితవాదులు ప్రభుత్వమునకు సహాయము చేయుచున్నటుల గనపట్టుచు మిన్నకు యున్నారు. ఇందువలన నిరాకరణావలంబులు ఇట్లు విజృంభించుచున్నారామనము నిరాకరణోద్ద్యమమును అణగక్రొక్కవలెను. మన మే సవరణలను పెట్టక యే సంపూర్ణముగ నామోదింపవలెనని రా|| సా|| టి. బాలాకృష్ణారావు నాయకుగారు చెప్పిరి.

పన్నులనిరాకరణమును సంపూర్ణముగ నిలుపక ఆపుదలమాత్రమే చేసిరి. ఎప్పటికైనను ప్రవేశపెట్టవచ్చును. కాబట్టి ముందుగ ప్రభుత్వమువారికి మనము తగిన అధికారము నొసగవలెను బిల్లులో కొన్ని కఠినమగు మూత్రములు కలవు. కాని ప్రభుత్వము వారు ముఖ్యముగ 4 వ క్లాజును మార్చిన చాలును. ఈ బిల్లులో సహాయము లేదు. అంగీకరింపవచ్చునని టి. ఆరుమైనాధంపిళ్లెగారు చెప్పిరి.

వెదనందిపాడు ఫిర్కా, ఆ పరిసరము లందలి ప్రజలు ఢిల్లీవతులను అన్నిటిని గమనించి రని గాంధీగారితో గుంటూరు నాయకులు చెప్పిరి. ప్రజలకు ఢిల్లీ నిబంధన లేవియో తెలియవు. తగినంత కద్దరు లేదు. అస్పృశ్యత లేదు ఆందోళనావసుల చేతులలో అనేకులు మోసపోయినారు. గ్రామాధికారులు కొందరు రాజీనామా నొసగినారు. రాజీనామా నొసగిన గ్రామాధికారులలో కొందరు రాజీనామాలను పంపకున్నను శిస్తులను వసూలు చేయుటలో

క్రద్ధపుచ్చుకొనలేదు. ఈయుద్దమము వలన దేశమునందరాజకము ప్రబలము. కాబట్టి బిల్లు మిక్కిలియవసరము. కాని 4వ క్లాజును మాత్రము కొంత సవరించిన చాలునని రా|| బ|| పి. సి. ఎతిరాజులు నాయకుగారు చెప్పిరి. నాయకుగారు ఏదో తెలు గొట్టిన కాగితములను కొన్నిటిని చూచి చదివిరి.

భా|| బ|| మహమ్మదు ఉస్మాను సామెయ్యగారు డాక్టరు సి. జే. సేతుం మొవల్యాయుగారు, అయ్యకన్యామి ఉదయరుగారును, బిల్లున కంగీకారము జూపిరి.

టి. శివశంకరం పిళ్లెగారు శ్రీమాన్ ఆర్. శ్రీనివాస అయ్యగారును బిల్లును ఇంత తొందరలో ప్రవేశపెట్టవసరము లేదనిరి. ఎస్. సోమసుందరం పిళ్లెగారును, డి|| బ|| దూర్జటి శేషగిరిరావుగారును [గోదావరి] బిల్లునకు అనుకూలముగ మాటలాడిరి. ప్రభుత్వమువారు ఇప్పటికే అలస్యముచేసినయియు, ఇకను అలస్యముచేయుట యధర్మమనియు, కార్యగను పన్నులను చెల్లింపుచున్నరు, వలదన్నను కార్యగనును గూర్చియే తలపెట్టగూడదనియు, ప్రభుత్వమువారు తప్పక కఠినచర్య తీర్చుకొనవలెననియు దూర్జటి శేషగిరిరావుగారు చెప్పిరి.

ప్రస్తుతపు రికవరీ చట్టము శిస్తువసూలుచేయుటకు కండులకు పనికిరాదో క్రొత్త చట్ట పెట్టు పనికివచ్చునో నిరూపింపబడనందున క్రొత్త బిల్లు సంగీకరించుటకు వీలులేదని సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు (విశాఖపట్టణము) పలికిరి. తగినకాలం తెట్టిగారు బిల్లున కనుకూలముగ నుపన్యసించిరి.

ప్రభాభిప్రాయమును ఈ శాసనసభవారు గమనించుట యుక్తము కాదని యొకరు చెప్పిరి. ప్రభాభిప్రాయమును గమనింపనందున నేదేశమునం దీయవచ్చు వచ్చినది. పన్నులను చెల్లించవలెనా చెల్లించగూడదా యని గుంటూరునందే గాక యెల్ల యెడల నాలోచించినారు. ప్రజలు తమ పౌరభాటును కనుగొని పన్నులను చెల్లింపవలెనని యేని శ్చయించుకొనినారు. మనము బయటి పరిస్థితులను గమనింపక తప్పుదు. తెలుగు జిల్లాలలో నీ యుద్దమము విజృంభించు చిహ్నములు కన్పింపవు. డి|| బ|| శేషగిరి రావుగారు సయితము గోదావరిజిల్లాలో నీ యుద్దమమువలన సహాయము చేకూరినదని మనకు చెప్పలేదు. గుంటూరుజిల్లాలోని స్థానిక అధికారుల కఠినచర్యలవలన శిస్తులు వసూలుగుచున్నవని ప్రచురణ సంఘమువారు ప్రకటించినారు. ఇట్లు అన్నియు ప్రభుత్వమున కనుకూలముగ నుండ, అనవసరముగ నీ బిల్లును ప్రవేశపెట్టుట యెలసో నాకు తెలియదు. ప్రస్తుతముండు చట్టములు శిస్తువసూలుచేయుటకు చాలవని నిరూపించిన క్రొత్తవాని నామోదింపవచ్చును. బ్లోలిలో పన్నుల చెల్లించుటకు బోంబయి ప్రభుత్వమువారు మరల వాయిదా నిర్ణయించినారు. మదరాసు ప్రభుత్వమువారు చట్టము చేయక కఠినవిధానము నవలంబింపజానుట తగదు. బిల్లులోని 4 వ క్లాజు నిరపరాధులకు గూడ చాలబాధకరముగ నుండును. 4 వ క్లాజు తీసివేసిన గాని బిల్లును అంగీకరించుటకు వీలులేదని డి|| బ|| మోచర్ల రామచంద్రారావుగారు చెప్పిరి. టి. సోమసుందరం మొదల్యాయుగారు బిల్లు నిరపరాధులకు పద్రవముగ నుండు ననియు, నిరాకరణావలంబుల నేతులకు భూములులేవనియు, వారి యుపన్యాసముల విను మీద రయితులు ఈ బిల్లువలన చెడిపోవుదు రనియు, ముఖ్యముగ దక్షిణ హిందూస్థానము నందలి రయితులు తమ భూముల సెక్కువగ ప్రేమితునియు, ఎంతకాలము నుండియో నుండిన భూములను కోల్పోవుట కెవరును అంగీకరింపరనియు, బిల్లును ప్రవేశపెట్టిన యెడల ప్రజలయంద క్రాంతి వెచ్చు పెరుగుననియు సోమసుందరం పిళ్లెగారు చెప్పిరి. డి|| బ|| ఎల్. ఏ. గోవిందరావువయ్యగారు బిల్లునకు ప్రతిహూలముగ మాటలాడిరి.

గౌ. సర్. డేవిడ్సను గారు ఒక రహస్యనిచేదికములో నుండి యేమో చదువబోవుచుండగా సభకు నివేదించని వానిలో నుండి చదువుట యధర్మమని డి|| బ|| మోచర్ల రామచంద్రారావు గారు ఆక్షేపించిరి.

తాము చదువనున్న వానిని ప్రకటించుట కభ్యంతరము ఏమైన గలదా యని సర్. డేవిడ్సనుగారిని అభ్యక్షు లడిగిరి.

తాము దానిని ప్రకటించుట కిష్టపడమనియు కాని చదువుట యవసరమనియు సర్. డేవిడ్సనుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

ప్రకటించుటకు వీలులేని వానిని పూర్తిగా గాని, వానిలోనుండి భాగములను గాని చదువుటకు వీలులేదని అభ్యక్షులు నిర్ణయించిరి.

సభ యొకను జరుగుచున్నది.

హనుమంతరాయ నిధి రూ 1,00,000 లు.

శ్రీ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం పరిపాలక వ్యవస్థలకు శ్రీ కోపలి హనుమంత రాయగారి జ్ఞాపకార్థము ఒకలక్ష రూపాయలనిధిని సమకూర్చుటకు నిశ్చయించిరి. ఈ మొత్తములో పదివేల రూపాయలకు మించకుండ విద్యార్థుల భజనోపాసన ముల నిమిత్తము భారతీయ వాతవ్య చిన్నముగ నొకచిన్న భజనమండపమును నిర్మించుటకును, తక్కినసామ్యు కళాశాల పోషకార్థము కాశ్యోతనిధిగ నందుటకును నిర్ణయింపబడెను.

ఇంతవఱకును ఈనిధికి బడిన వీరాశములలో

గొన్నిటిని బేర్కొనుచున్నాము

న్యాపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు రూ. 5,000, కల్లూరి మూర్యనారాయణరావుగారు 1,116, భో. పట్టాభిసేతారామయ్య గారు 1,000, కో.కా అహోబలరావునాయడుగారు 1,000, శీలం జగన్నాథరావునాయడుగారు 1000, కేడిచి హనుమంత రావు పంతులుగారు 500, ముట్నూరి కృష్ణారావుగారు 500, వడ్లమన్నాటి నరసింహంగారు 500, పురాణం కృష్ణమూర్తి గారు 500, నాగూరి సుబ్బారావుగారు 400, వేమూరి రామ కృష్ణారావుగారు 350, వేమూరి రామచంద్రారావుగారు 300, శ్రీమంతు కాజా రామలింగన్న బహద్రగారు 300, ఎడవల్లి దక్షిణామూర్తిగారు 250, ఉదయగిరి గోపాలరత్నంగారు 200, వావిలాల శివావధానులుగారు 200, మాజేటి నరసింహారావు మహాకారు 200, నానా బహద్రు వి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు 200, వడ్లమన్నాటి కుళాలరామయ్యగారు 200, వడ్లమన్నాటి వేంకటకృష్ణయ్యగారు 200, కృష్ణమూర్తి నాయడుగారు 200, మాజేటి సుబ్రహ్మణ్యంగారు 200, తిక్కాని బాలాజిరావు నాయడుగారు 200, కట్టమూడి చిదంబరరావుగారు 100, వేమూరి చిన్నయ్యారావుగారు 100, విన్నంశెట్టి బాపయ్య గారు 100, ఎన్. పేరయ్యనాయడుగారు 100, భాగవతుల పిచ్చయ్యగారు 100, పేరు ఇమామసాహేబుగారు 100, కృత్తి వేంటి గంగారాజుగారు 100, భట్టాజు వేంకట్రాయుడుగారు 100.

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులు.

ప్రముఖులు రాజప్రతినిధిని సందర్శించుట.

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 11:—బొంబాయి నగరములో సామ్రాజ్య పౌరసత్వపు సంఘ సభయందు తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయుల స్థితిని గురించి ఆలోచించ బడెను. ఈసంఘము తరఫున నర్ బాంసెల జీజీభాయి, సర్, వి. థాకర్సే, లల్లాభా శామల్లాసు, భుగ్తీ, షమ్షు దాసు ద్వారకజాను, ఆంధ్రాను, మన్మోహన్ దాసు రాంజీ, రావు బహదూరు సుబ్రహ్మణ్యం గారలు చేరి రాజప్రతినిధిని సందర్శించ వలెనని తీర్మానించ బడెను. వీరితో సహా భారత తునసభల సభ్యు లిద్దరు, ఇప్పడు భారతజేతములో నివసించు చున్న దక్షిణాఫ్రికా భారతీయు లాటుగురు వెల్లదురు. ఈ సమన్వయ గురించి కమిటీకి తోడ్పడుటకు ఆంధ్రానుగారు మలబారు నుండి బయలుదేరి వచ్చిరి. నర్ బాంసెలజీజీభాయిగారు నాయకత్వమును వహించురు.

జందరు లెలకుద్వారము

జందరులో తిలక్ హామకం దొక ద్వారమును కీర్తికేసు లైన లోకమాన్య తిలక్ పేరిట నిర్మించు నిమిత్తము కొంత నిధి సమకూర్చుటకు యిప్పటికి సంకల్ప మైనది గదా ఇప్పటికొకట త త్కార్య నిర్వహణంబుకు బూనుకొనినటుల గన్పడును. సర్వీయోగము కొంత సమకూర్చుటకై నిధి లింతకాలము వఱకు వినియోగ పఱుపవలెనని పురజనులలో గొంత కలవ రము జాడమి భావిక ర్తవ్యముల కాలంకములు కలుగు సూచన లగపడుచున్నందున నే తత్సంఘ కాశ్యోధర్మ లీ కలవరమును దొరికించి తత్కార్యనిర్వహణంబున కిప్పుడై న బూనుకొని భావి పురోభివృద్ధికి దోడ్పడుచు రని వేడుకొనెద. కొ. స.

జర్మన సమైయందు మునిసిపలు పరివారు తిరిగి పని యందు చేర నిశ్చయించుకొనిరి.

రైలు ఇంజనులు మంచునందు వలెనే పనిచారు సమై నట్టుటలక 6 లక్షలమొత్తము నష్టము సంభవించెను. దక్షిణాఫ్రికా సమైత్రిముగ సాగుచున్నది.

చిత్తూరు జిల్లా.

తిలకునిధికి, ఈ క్రింది చందాలు వసూలు కాబడినవి.

(1) శ్రీ మానేని మునిసామినాయుడుగారు, రూ 3000 వెలగల భూమి, (2) శ్రీ రావుల చెంగమ నాయుడుగారు భూమి రూ 300-0-0 వెల గలది, (3) రావుల చిన్న మునసామి నాయుడుగారు రూ 250-0-0, (4) సత్రవాడ జ్ఞాపతి గురు కులు రూ 50-0-0, వై మొత్తములు, చవరంబాకం గ్రామ ములో జాతీయ, గాంధీ విద్యాలయమునకు ప్రత్యేకింపబడి యున్నవి.

క్రొత్తగా శ్రీశైలమునందు ఉత్సవము

భక్తాగ్రేసరులారా!

కోటప్పకొండయందువలెను ఇచ్చటను శ్రీ వీరభద్రేశ్వర మము యీ సంగం ప్రారంభించదలచినాను. గాన తా మెల్లరు భక్తీయును అభిమానునుడంచి వారివారికి తోచిన ధనసహాయ మును చేయగోరినాను.

ఇదివరలో పెద్దచెరువులో అన్న సత్రం పెట్టే కీర్తికేసు లయిన బ్ర. శ్రీ కరివేన సుబ్రహ్మణ్యసోమయాజులుగారు స్వర్గ స్థలైనందున పెద్దచెరువు కాంలాలో నాగలాటి యందునుకూడ అన్న సత్రము పెట్టదలచినాను గనుక విశేష ధనసహాయము మా మూలుకంటె కావలయున్నది.

ఇదివరలో ప్రభుకట్టుట, కూలములు వేయుట వీరాం గమువేయుట వీటియందును, దోలు, సానా ను, వీరణం తానా మొదలుగలవి వాఱుంచు భజంత్రీలును వచ్చి నడరు ఉత్సవము జరిగించ గోరినాను. అట్టివారికి శ్రీశైలంలో బసలు, భోజనా దులు మేము ఏర్పాటు చేయుచుము. ఉత్సవములో ప్రారంభము ఈ సవత్సరమే గాన ఇప్పడు వచ్చినకాకి ఉత్సవము నిమిత్త ము మా శ్రేయముందు నుంచి బహుమానము రైలు ఖర్చుల కూడ ఇచ్చుటకు ప్రయత్నం చేసెదను. 19 వ తేదీ ఆదివారం రాత్రికి శ్రీ వీరభద్రేశ్వర ము నాగలాటి చేరకలెను. ప్రభలు కట్టుటకు వెదుళ్లు తెప్పించి యిచ్చెదము. నూనె సప్లము చేసెదము. కూలములకు కండెలు తెచ్చుకొనిన యెడల నూలు కండెలు భీమ యిచ్చెదము గాన భక్తులు అభి మాన ముంచి దండచేయ గోరిరి.

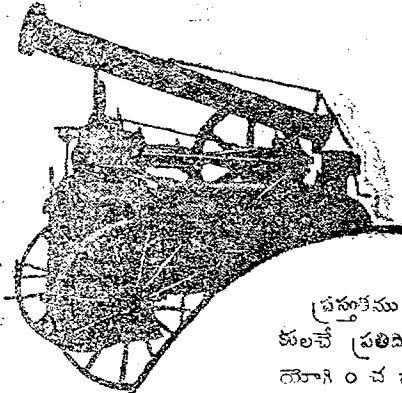
సంద్యాల మార్గము.

[ఇది అన్నిటికంటె సులభమయినది]

16 తేదీ గురు మాఖ బ 5 నాడు బయలుదేరి వచ్చి కో జాన రాత్రి 10 గంటల బండిలో ఎక్కి బెజవాడమీదుగా వచ్చువాను 17 తేదీని ఉదయం 10-11 గంటలకు సంద్యాలలో దిగి ఆ రాత్రికిగాని 18 తేదీ రాత్రికిగాని ఆత్మకూరు రావలెను. కోనుకర్నూలుమీదుగాకూడ ఆత్మకూరు రావచ్చును. ఆక్కడ 19 తేదీ ఆదివారం గొప్ప సంత జరుగునుగాన భోజన పదార్థము లు గాని మరి యితర పదార్థములుగాని విశేషముగా దొరకును. అచ్చట లెప్పిలే దొరకుట కష్టమును ధర హెచ్చుగా నుండును. 20 తేదీ ఉదయం లైలుదేరి మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు నాగ లూటి అను మకాము యిచ్చటి వరకు రెండెద్ద బండ్లు పోవును. ఇచ్చటికి శ్రీశైలం 20 మైళ్ళుండును. ఇచ్చట దోలీలను కూలీల ను మాట్లాడుకొనవలెను. గుట్టిములుకూడ దొరకును. బండ్లుగాని, దోలీలు గాని, మనస్సులుగాని బరువులకు గాడిదలుగాని బస లకు పండిళ్లు పాకలుగాని, మరి ఏ భోజన పదార్థ ములుగాని సప్లముకోరు వారు 4 కోజులలో ఏమేమి కావలసినది తిక్షిక్షలుగా మారు తెలియజేయుచు రెండు రూపాయలు మాత్రము ఆద్యవ్వు యిచ్చుటకు వని, యాగర్లు చేసెయెడల వాటిని లెరువాత మినహాయించుకొన వచ్చును. ఆసామ్యు తిగి మేము కూడ ఆద్యస్థులు ఇచ్చి బద్ధ పర్చుటకు వీలందును. 18-19 నాగలాటి యందును 20, 21 తేదీలు పెద్ద కరువునందును 22-23-24-25 శ్రీశైలమునందును అన్నసత్రమున్నా 19 తేదీని నాగలాటి శ్రీ భద్రకాళీ వీర భద్రస్వామివారి సన్నధిని 24 తేదీ శ్రీశైలంలో శ్రీ అంబావల్లె శ్వరస్వామి సన్నిధిని శ్రీశైలం జరుగబడును. ఇంకను ఏమై నా సందేహములు నలహాలు కోరువారు సప్లములు కావల సినవారును యీ క్రింది అడసుకు వ్రాయవలెను. రిప్లయికార్డు వ్రాసిన జవాబు యివ్వబడును.

అడసు:—

చాగంటి వీరమల్లికార్జున లింగం అయ్యవారు. శ్రీశైలం, ఆత్మకూరు పోస్టు, నందికోట్లూరు తాలూకా కర్నూలు జిల్లా

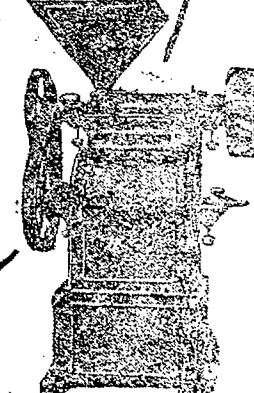

Portable Steam Engine

ప్రస్తుతము అసంఖ్యా కులచే ప్రతిదినము ఉపయోగించ బడుచున్న మార్కెట్ పోర్టబుల్ స్టీముఎంజిను గలిగినట్టి మేల్లెన ఎంగల్ బర్గ్ రైస్ మెషిన్లచాల తృప్తి కరముగా నున్నట్లు అందరును తెలుసుకొని యున్నారు.

హిందూదేశమునందు ఆ నేక చాల్లన లున్నవి (Hills) వాటినికూడ “ఎంగల్ బర్గ్” అను పేరుతో పిలుచుచున్నారు. అయినను అవి మిక్కిలి తక్కువగా పనిచేయుచున్నవి. కొనదలచినవారు వారి లాభము కొరకై ఎంగల్ బర్గ్ అనునది ఒక్కటిమాత్రమే యున్నదని జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. వాటిలో మొదటిదియు, శ్రేష్ఠ తిగమైనదియు నైనవాటికి మేము ఇండియా, బర్మా, సిలీను దేశములకు ప్రధాన ఏజంట్లుగా నున్నాము. హిందూదేశము నందు మా బ్రాంచి అగ్గీసులలో విక్రయించబడు శ్రేష్ఠతమ మైన ఎంగల్ బర్గ్ చాల్లనలనే కొనవలయుండు అన్నది గలిగి యుండవలెను.

మా స్టాక్ లిస్టుకు వ్రాయవలెను.

Genuine Engleberg Huller

“వియ్యపు ప్యాక్ రీల సామాగ్రులను నిలువ సామాను లలో నుండికొను వారికి బప్పగించ బడును.”

మా స్టాక్ లిస్టుకు వ్రాయవలెను.

Send for our Stock List:—

MARSHALL SONS & Co., (INDIA) LTD.,

CALCUTTA, BOMBAY, MADRAS, LAHORE, BEZWADA TANJORE.

భారతశాసనసభ.

శ్రీశ్రీ, ఫిబ్రవరి 11:—ఈదినము భారతశాసనసభ ఉదయం 11 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. నాలుగుదినములనుండి సభ్యులు గొల్లదినుందిమాత్రము సభ కరుదెంచుచున్నారు. రాజబాట లో నై నికుల ఏర్పాటులు జరుగుచున్నందున, బాటసారులందఱు, శాసనసభాసభ్యులు సహా చాలచుట్టు తిరిగిపోవలెను.

ప్రశ్నోత్తరములు.

గత పెద్దంటర మాసములో పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు ప్రాంతముల న్యాయపరిపాలనావిధానమును మార్పుటనుగురించి శివస్వామి అయ్యయ్యగారి తీర్మాన మంగీకరించబడెను. ప్రభుత్వమువా రేమిచర్య వైకొనుమందిగో తెలియజేయవలసిన దని శివస్వామి అయ్యయ్యగారు ప్రశ్నించగా, విదేశాంగకార్య దర్శి ఇట్లుప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. పశ్చిమోత్తరసరిహద్దు ప్రాంత ముల న్యాయపరిపాలనావిధానమును మార్పుటను గురించి భారతప్రభుత్వమువారు పంజాబుప్రభుత్వముతోను, చీఫ్ కమిషనరుతోను యోచించెను. ఆ ప్రాంతముల కొక శాసనసభ నియోగ్యతలనని ఒకయోచన గలదు. వీనినిగురించి విచారించుట కధికారేతర సభ్యులకమిటి యొకటి నియమించబడును.

ఉద్యోగముల నిన్నిటిని భారతీయుల కిచ్చుట.

జమ్మదాసు ద్వారకదాసుగారి అడుపపాదించిరి. 1917 ఆగస్టు మాసములో పార్లమెంటులో ప్రకటించినట్లు యావద్భారత సర్వీసుల కన్నిటికి వీలై నంతవరకు భారతదేశమందలివారి నే నియమించవలె ననియు, సాంకేతిక విద్య అనవర మైనప్పుడు దేశీయులను నియమించవచ్చు ననియు, ఈవిద్యను భారతదేశవీ ములోనే నేర్పుట కేర్పాట్లను చేయవలెననియు ఈసభవారు సభాయుక్తులైన గవర్నరు జనరలుగారికి శిఫారసు చేయుచున్నారు. పబ్లిక్ సర్వీసులకమిషన్ సభ్యుడు సర్ అబ్దుల్ రహీం గారవ్వడు ఇట్టివిశేషాధి చేసిరి. అవసరములేని సందర్భములలో ఆంగ్లదేశీయులను సర్వీసులకు దిగుమతి చేయరాదని ఆతడు దేశీయచెన. ఉద్యోగములన్నిటిని భారతీయుల కిచ్చినయెడల దేశమందలి అసంతృప్తి చాలవరకు తగ్గును. భారతీయాధికారులు దేశీయుల కవ్వనప్రభులను ములభముగ గ్రహింపగలగుదురు. ప్రభుత్వవ్యయభారము చాల తగ్గును. ఇప్పుడు పనిశక్తిక ఆంగ్లేయులు లేమవ్వదేశమునకు వెళ్లిపోవుచుందురు. భారతీయుల కిఉద్యోగముల నిచ్చినయెడల, దేశమున కిట్టి స్వము చేకూరదు. భారతదేశము ఆంగ్లదేశమునకు పంపబడు అని శివసాదకుడు వాదించెను.

స్థిరాలు, సామ్రాలు, ముఖీలు ఇతరఅధికారులతోబాటు శక్తిసామర్థ్యములుగల వైపుల్యులని చెప్పి మాస్సేనాలీగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి. మొట్టమొదట, వైనికనాకాదేశములలో భారతీయులను సంపూర్ణముగ చేర్చుట యుక్తముగానుండునని సంయుక్తరాష్ట్రములప్రతినిధి డబ్ల్యు. డి. జే. గారు చెప్పిరి. చండీఘి వాడు ముస వాడై, వెండ్రుకలు నరసి, వీడిపడిపోవునప్పుడు తల్లి అతనితలను దువ్వనక్కరలేదు. (నవ్వు) ఇతర సర్వీసులలో భారతీయులనుచేర్చి, భారతదేశమున కాంగ్లసైన్యముం దనలెనని కొందరి నిశ్చితాభిప్రాయము. (కాదు, కాదనుకేకలు) ప్రాచ్యమనస్సు, పాశ్చాత్యదేశములు చేరియుండుట దుర్లభము. పాశ్చాత్యులకు పశుబలము, ప్రాచ్యదేశీయులకు ఆత్మబలము ప్రధానము అని ఆతడు పలికెను.

ప్రభుత్వపక్షమున సర్ విల్లియం వింగెంటుగారిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. ఈవిషయమునుగురించి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల అభిప్రాయమును కనుగొందును. వారి అభిప్రాయములను, భారతప్రభుత్వాభిప్రాయములను రాజ్యాంగ కార్యదర్శికి తెలియజేయు. చర్చింపబడిన అంశములన్నియు ఆలోచింపబడును. దేశాభివృద్ధికి సంబంధించిన కాభిలం నవ్యభూముగ పని చేయబాలని వారిని పెట్టుటచేత విశాకాచరణగు ఫలితములుండును. భారతప్రభుత్వము 50 (పి) సెక్షను ప్రకారము ఇంజీరింగ్ సర్వీసు ఉద్యోగములకు రాజ్యాంగ కార్యదర్శి తినిన వారిని గుఱియించుటలెను. ఈభారత శాసనసభవారు, భారత ప్రభుత్వమునకు గాని ఈసర్వీసులవిూద ఏలాటిఅధికారము లేదు. శాసనసభవారు శిఫారసు చేయగలరు. భారతప్రభుత్వమువారు తమ అభిప్రాయముతో సహా ఈ శిఫారసును ఆంగ్ల ప్రభుత్వమునకు డెప్పువుడు. రాజ్యాంగకార్యదర్శిగారి ఆజ్ఞలు లేకుండా భారతప్రభుత్వమువారు ఈవిషయమును గురించి తమ ఉద్దేశములను ప్రకటించాలరు. ఉన్నతోద్యోగములలో భారతీయుల సంఖ్యను పెంచించవలె నని మాంటాగు పెల్లెగ్గర్లు నివేదిక

గ్రంథకర్తల ప్రధానోద్దేశము. క్రొత్తవారిని గుంపులుగ చేర్చి, సర్వీసులను నాశనముచేయరాదని వారి అభిప్రాయము ప్రభుత్వల సభలో నుపన్యసించుచు స్థిరప్రభువుగారు కూడ ఇట్లే ముచ్చటించిరి. ప్రకృతనియమముల ప్రకారము ఆంగ్లప్రభుత్వము వారు, పార్లమెంటు సభ భారతీయుల నేసర్వీసులలో చేర్చుకొనదగునో తీర్మానించవలెను. భారత ప్రభుత్వమువారి కీవిషయముపై సానుభూతి లేదని కొందరు తలచెదరు. ఇండియన్ సివిలుసర్వీసులో 100 కి భారతీయుల సంఖ్య 88 నుండి 48 వరకు పెంచుపబడినది. పోలీసు సర్వీసులో 88 అరణ్యము 52, విద్య 50. వ్యవసాయము 50, ఇంజనీరింగు 50, సివిలు వెజిటరీ 50, వైద్యము 40 వంతున భారతీయుల కుత్సోగము లియ్యబడుచున్నవి. 1917 ఆగస్టు ప్రకటనను పిమ్మట ప్రతి సర్వీసునుందును భారతీయుల సంఖ్య ఎట్లు పెంచుచోవుచున్నదో ఈ అంశము స్పష్టముచేయుచున్నవి 1897 నుండి 1918 వరకు సివిలుసర్వీసులో 66 మంది భారతీయులు, 960 మంది ఇతరులు చేర్చుకొనడిరి. 1917 నుండి 1921 వరకు 59 మంది భారతీయులు, 126 మంది ఇతరులుచేర్చుకొనబడిరి. 1921 లో 87 మంది భారతీయులు, 88 మంది ఇతరులుండిరి. రమామి 109 కి 50 మంది భారతీయులుండిన్నమాట. మెడికల్ సర్వీసులో 1910 నుండి 1915 వరకు 40 మంది భారతీయులు చేర్చుకొనబడిరి. 112 మంది ఇతరులు చేర్చుకొనబడిరి. 1919, 1920, 1921, ఈ మూడేండ్లలో 78 మంది భారతీయులు 48 మంది ఇతరులు చేర్చబడిరి. అనగా 100 మందిలో భారతీయులసంఖ్య 50 కంటె మించినది.

భారతీయులకు సర్వీసులలో ప్రవేశము లేదని చెప్పట న్యాయమా? భారతీయులకు గొప్ప ఉద్యోగము లియ్యబడవనియు, భారతాభిప్రాయము ననుసరించి ప్రభుత్వపరిపాలనము జరుగదనియు కొందరు చెప్పినారు. భారతకార్యనిర్వాహక సభయందలి ముగ్గురు సభ్యులు మనకు శక్యముగాని మేలు కొనరుచున్నారు. ప్రతి రాష్ట్రములోను ముగ్గురు భారతీయం (తులు, ఇద్దరు కార్యనిర్వాహక సభాసభ్యులను గలరు. భారతీయులకు ప్రభుత్వపాలనములో పలుకుబడి లేదనుట న్యాయముగానేరదు.

సర్వీసులగుణము మారినది. ప్రభుత్వప్రతిష్ఠ కేలాటికళంకము గలుగుతుండ ప్రయత్నించు విరోపియులకు ప్రతికూలత విశేషము లేదు అను కేక లేదని చెప్పట కెవ్వరికి సాహసము గలదు. ప్రతిమండలాధికారి నేను చెప్పరానికష్టములతో అసామాన్యపరిస్థితులందు తనభర్త్యమును నిర్వహించుచున్నాడు. ఇప్పటి అధికారులవిూద అనవరతము వారాప్రతికలలోను, ఉపన్యాసములందును ఆక్షేపణలు ఇట్టి కష్టస్థితియుండు మంత్రులు అధికారులకు తోడ్పడుట అభినందనీయము. భావికాలములో పెన్షనులు సులభముగా దక్కనా యని మండలాధికారులు బయపడుచున్నారు. నవ్వు కొందరు సభ్యులు నవ్వుచున్నారు. వారు భరించవలసిన స్త్రీలు, పిల్లలతో సహా వచ్చిన విరోపి యను అధికారులు భావిస్థితిని గురించి అలక్ష్యము చేయకొల్లరు సర్వీసులలక్షణములు చాలవరకు మారిపోయినవి గాన బట్టుంబము లున్నవారు ఇకవిూదట భారతదేశమునకు బయలుదేరిరారు. జీతములను పెంచుచుటవలన సివిలు సర్వీసులభములను కట్టించుట నలవిగాదని కొందరి అభిప్రాయము. ఇచ్చటేమి ఆంగ్లదేశములో నేమి ధరలు విపరీతముగ పెంచుచోయినవి. ప్రయాణభర్తులు, విడ్డెల విద్యార్థులు మెచ్చినవి. ఆనిగుర్తించవలెను. తల్లిలికేముగ మన అధికారుల ఆర్థికస్థితి అన్యాయమైనది. భారత ప్రభుత్వ వ్యయభారము విపరీతముగ పెచ్చిపోవు ననుభూతివలన, మనము వీరికి ఇంక నెక్కువ నియోజాల మున్నాము.

ఇకవిూదట విరోపియులను సర్వీసులలో చేర్చుకొను సమస్య సులభముగ పరిష్కరింపబడును. సర్వీసు ముగియక పూర్వమే అధికారులు పించను తీసికొనిపెట్టుట కేర్పాట్లు చేయబడుచున్నవి. భారతీయుల కాంగ్లేయుల సర్వీసులు కావలెనా, అక్కడలేదానా ప్రతిమానపుడును తీర్మానించవలెను. రెండు సర్వీసులలో పించను తీసికొని పెట్టెదమని 40 మంది దరఖాస్తులను పంపిరి. పించను విూద వెళ్లవలెననే ఉద్దేశముతో నెక్కువలకు పెలపులను తీసికొన్నారు. ఆంగ్లేయులసర్వీసులు అక్కడలేదనేవారు తమనిశ్చితాభిప్రాయమును బహిరంగ పరిచి, ఫలితములకు సిద్ధపడవలెను. గతసెప్టెంబరు 86 మందిలో 28 మంది భారతీయులు, 16 భావీలు విభజన లైసెన్సు ముగ్గురు విరోపియులు, 13 మంది భారతీయులు నియమింపబడిరి.

విరోపియులు సర్వీసులలో నుండుటవలన ఈదేశమునకు గలిగిన లాభములను అనేకులు గమనించినట్లుపడెను. దేశాభివృద్ధికి రస్తాలు, ఆయోమార్గములు, కాలువలు, వంతెనలు, మందిరములు, కారాగారములు తోడ్పడెనా యను సమస్య అంత ముఖ్యమైనది కాదు. శాసనముక్రమము, నిష్పత్తు పాతముగు న్యాయపరిపాలనము దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడెను. ఆంగ్లేయపరిపాలకలాభములను పొందకముందు భారతదేశ మెట్టిస్థితిలో నుండెను? ఈలాభములను కోల్పోవుటవలన ఆంగ్ల భారతదేశములకు గల సంబంధబాంధవ్యము తెగిపోవును. (వినండి వినండి)

సర్వీసు లన్నిటిలో భారతీయులను చేర్చుకొనవలెను. ఇదిరాకలేవుదు. అట్లులకు తొందరపడి గొప్పస్థానముల నిచ్చుట అనర్థదాయకము. నేను ప్రభుత్వాభిప్రాయమును స్పష్టికరించితిని. ఈవిషయములో రాజ్యాంగకార్యదర్శి తీర్మానింపవలెను. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వాభిప్రాయములను కనుగొని, చర్చింపబడిన ప్రధానాంశములను దేర్చునదు మేము రాజ్యాంగకార్యదర్శికి (నాయ దలచితిమి. [హర్షము].

దేశీయపుత్రులకు దేశపరిపాలనములోపలుకుబడి యుండవలెనని శేషగిరి అయ్యయ్యగారు చెప్పిరి. తొందరపడకుండ దనుచు, కన్నులు గిడ్చి గారు తీర్మానమును భలపరిచిరి. ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠ కొంతతగ్గినను ప్రజాభిప్రాయము ప్రకారము సర్వీసులన్నిటిలో భారతీయులను చేర్చుకొనవలెనని డాక్టరు గవరగారు పలికిరి. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను నియమింపబడవలె నని సామర్థ్యగారు పంపాదించిరి. సర్వీసులలో భారతీయులను చేర్చునప్పుడు, అన్ని సంఘములవారిని చేర్చవలసి యుండునని భానుబహదూరు అబ్దుల్ రహీంఖానుగారు తీర్మానమును సరించిరి.

జహీరుద్దీను అనామ్యుడుగారు తమకు తీర్మానమునందు సానుభూతి గలదుగాని బలపరిచుటకు వీలుగాదనిరి. ఆంగ్లేయులు దేశమును వదలి వెళ్లినయెడల భారతీయులు, ఆప్తులులైన బడుదురని అతడు భయపెట్టెను. డక్కా చిట్టగాంగు మండలముల అనుభవమతనికి ఉండెను. డక్కా విరోపియులచేతను, చిట్టగాంగు భారతీయులచేతను పాలించబడుచుండెను. చిట్టగాంగు అన్యాయముగ చెడుచుండెను. అంతట మధ్యాహ్నము 1 గం 30 నిమిషములకు సభ్యులు ఫలాహారములకు లేచిరి.

ఫలహారాంతరము సభసమావేశ మైనప్పుడు ప్రభుత్వోద్యోగములన్ని భారతీయుల కిచ్చివేసినయెడల, సాంఘికప్రాతినిధ్య ముండవలెనని బాడ్లిగారు పలికిరి.

సర్ విల్లియంవింగెంటు:— సాంఘికప్రాతినిధ్యముండవలెనని భారతప్రభుత్వచట్టములో గలదు. కొన్ని సంఘములే గాదు, కొన్ని రాష్ట్రములుగూడ మిగిలినవానికంటె వెనుకబడి యున్నవి. ఇందుకు తగినట్లు నిబంధన లేర్పడవలెను. యావద్భారతసర్వీసులలో భారతీయుల సెక్కువగా చేర్చుటను గురించి సానికప్రభుత్వములు విచారణ చేయవలెనని సర్ విల్లియం వింగెంటుగారు సవరణ నుపపాదించిరి.

సాంఘికప్రాతినిధ్యమును గురించిన రెండుసవరణలు ఓడిపోయెను. యావద్భారతసర్వీసుల కాంగ్లదేశములో సెక్కువని చేర్చరాదని సర్ ఫ్రాంకు మెక్కార్టీగారు (బర్మా) ఒక సవరణ నుపపాదించుటకు ప్రయత్నించిరి గాని వీలుగాకపోయెను.

జమ్మదాసు ద్వారకదాసుగారు స్వదేశాంగసభ్యుని సవరణ నంగీకరించిరి. ఈసవరణ సభాసభ్యులచే నంగీకరించబడెను.

ప్రతిసంవత్సరము ఈవిషయ మెంతమాత్ర మభివృద్ధి చెందుచున్నదో కనుగొనుట కొక విచారణసంఘమును నియమించుచుండవలసినదని జ్యోషీగారు పంపాదించిరి. ఈ సవరణ ఓడిపోయెను. సర్ విల్లియం వింగెంటుగారు సమరచిన్లు తీర్మాన మంగీకరించబడెను. సభ అంతట ముగిసెను. తిరిగి సోమవారముఉదయము 11 గంటలకు సమావేశమగును.

యమనివారణ సంఘము:— ఈ సెల 18 వ తేదీ శనివారమురోజున సాయంత్రము 5 గంటలకు నుదరారు ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయమునందు యెమనివారణసంఘ సభ్యుల సమావేశము జరుగును. అందు చాల అవసరమైన విషయములు తీర్మానించి రాష్ట్రీయ సంఘపు తనిఖీదారుని తనిఖీ నివేదికను ఆమోది.పపవలసి యున్నది. గాన సభ్యులు తప్పక ఆనాటికే దయచేయ ప్రార్థితులు.

విదేశ వార్తలు

భారతదేశము - స్వపరిపాలనము

మాంటాగూ ఉపన్యాసము

భారతదేశమున బోలివిజము లేదు

ఫిబ్రవరి 9:—మాంటాగూగారు "1920 సం॥ క్లబ్బు"నందు పర్యవేక్షించు భారతదేశమును గురించి ఇట్లునుడివరి.

"భారతదేశపరిస్థితులు విషమముగ నున్నవి. పరిస్థితు లాంతోళమును గలిగించుచున్నవి. తురుష్కగ్రీకులయొద్ద మించు సాగుచుండుట ఈ ఆంధ్రేశాకారణములలో నగ్రగణ్యమైనది. భారతదేశమున జనించిన అల్లరులలో చాలభాగ మిందు రలననే గలిగెను. దేశములోని ఆర్థిక చిక్కులను విధించు, జన్మిని, కష్టాదులలోను భవిష్యత్తును విషమములుగుడతయందుకొన మునకు దోడ్పడినది. భారతదేశమున ఆంధ్రేశాన గలిగించుటకు బోలివిజము తనకొరకైన ప్రయత్నించెను. బ్రిటనుదేశమునలేనే భారత దేశముగూడ, ఇట్టి బోలివిజము పెరుగుట కనునగు ప్రదేశముగారు. అందుచే భారతదేశమున బోలివిజమువాగ్వింత లేదు.

ప్రజాస్వామ్య సూత్రముల

వర్తింపజేయుట తక్కుమా?

భారత దేశమున ప్రజాస్వామ్య సూత్రముల వర్తింప జేయుట అత్యవసరమున నే నంగీకరింపను. 150 వత్సరములనుండి బ్రిటను క్లిష్టభారతదేశమున ఆశపెట్టుచున్న దాని ఇప్పుడు బ్రిటను నిరాకరింపరాదు. సంయుక్త భారత దేశమును సామ్రాజ్యమున భాగస్వామిగ జేయుటకుగాను సులభమున ప్రయత్నించుట వ్యర్థమైనదే. ప్రపంచమున కంతయేని కొరత గలుగును. ఆ ప్రయత్నములు జరుగదము లైనయెడల యందులన ప్రపంచాభివృద్ధికి బ్రీటిషువారు చాల దోడ్పడిన వారగుదురు. 1917 సం॥ న బెల్జియం దేశ విధానమునే ప్రభుత్వమువారు భారతదేశమున నవలంబించురు. అనగా ఎన్ని ప్రజలు సంభవించినా భారత దేశమును క్రమక్రమముగా అభివృద్ధికి దెచ్చి ఏదోయొక విధముగ స్వపరిపాలన క్షీణింపగి, అంగ్ల సామ్రాజ్యమున భాగస్వామిగ నొనర్చుటకు ప్రయత్నించురు.

సంస్కరణలను పరిశీలించవలెను.

బ్రిటిషువారు తమవిధానమును నిష్కంకత్వములతో నవలంబించుచుండకమును. భారతదేశ రాజకీయాభివృద్ధియందు ఆలస్యము జరిగినయెడల నది బ్రిటిషువారు తమవిధానమును మాత్రమే జూచుచుండుటచేగాకవియు మాత్రమధ్యమనగలంబుండేదే. వల తొలగించుకొనుచుండుటచే నాలస్యము సంభవించె ననియు మనము భారతీయులకు తెల్లము జేయవలెను. భారతీయులకు కులగు బ్రిటిషువారు తమకార్యమును పట్టుటలతో నిర్వహింప కమును. భారతప్రభుత్వచట్టము (సంస్కరణములు) స్వపరిపాలనకు ప్రభుత్వసోపానము. మరల సంస్కరణలు ప్రసాదించుటకుముందు పరిశీలించవలెను. సివిలు సర్వీసు కాపున భారతీయులకే మోక్షమగుటగూడ నిత్యధాన మనలంబింపవలెను. భారతీయుల కిక్కడమున జయప్రథముగ నిర్వహించి పగిలిగడయెడల నాకాపున భారతీయుల కిచ్చుజేయుటకు పోర్ల మెంటువారు తెనుగింపవలె నావశ్యకము నెట్లనే యట్లు జేయవలెనని కోరు ఇదివిషయ పత్తియ యంగ్లీగుల కిచ్చుచుండు గర్హించుట నిరసింపబడుచున్నది. కార్యములయందల కార్యములయందల ప్రతి మొక్కచిన దైనను త్వరతో సమీపింపవలదు. సివిలు సర్వీసు యంగ్లీగులకు చాల ప్రకంపనాపాతముగ కార్యముల నిర్వహించుచుండిరి. కార్యములందు చాకిరీ నేను సహాయ మొనర్చెను.

నిర్బంధ విధానముగారు

భారతదేశాభివృద్ధి క్రమ పరిణామములన జరుగవలెను గాని విప్లవమువలన జరుగవలదు. కానము లతిక్రమముగ నమలలో పెట్టుట తప్ప భారతాంతోళనా కారులకు జేరుమందు లేదు. భారతప్రభుత్వములలేనే మీరు గూడ కృతకత్వములై ఆరాచకము నలంబుటకు సహాయ మొనర్చినయెడల నది నిర్బంధ విధాన మనిపించుకొనవలదు. దేశమును పరిపాలించు ప్రభుత్వమున కది విధ్యుత్ కధర్మము. ప్రస్తుతము మితవాదులు నిరసింపచున్న ఒక ప్రయోగము, స్వతః ప్రభుత్వమునకుగాని, విదేశ ప్రభుత్వమునకు గాని మూలసాధన మని మితవాదులను హెచ్చరించుచున్నను, ఒకతైపున స్వపరిపాలన గావలయునని కోరుచు మరొకతైపున రాజకీయములగు ఊటల సంరక్షణ యందు

ప్రభుత్వమునకు సహాయముజేయక పోవుటవలన లాభము లేదు అందుచే ప్రభుత్వమునకు సహాయ పాత లంబులను సహాయ మొనర్చవలయును.

ఒట్టిలవాటిపాఠములై పన్నును గురించిన ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, భారతదేశము తనంతటతానే ఇంజనీయరు ప్రభుత్వము విధానము నవలంబించునని తెలంచుచున్నానని మాంటాగూగారు జెలిపిరి.

గాంధీ నెంచుల కరెన్సు జేయలేదు?

గాంధీగారి నింకను ఎందులకరెన్సు జేయలేదని యొక రడిగిరి. భారతదేశమునందున్న అధికారి తగు చర్య దీక్షాకొన గలదని మాంటాగూగారు నడిపిరి. భారతీయులకు రాజుపై కక్ష మెందు. దీనికి యునరాజ పర్యటనమే తార్కాణ మని వారు నడిపిరి.

బెన్సాన్సరుగారు

కామన్సునభయం, సార్వభౌమని యుపన్యాసమునకు బెన్సాన్సరుగారు సవరణ నుపపాదించెదరు. భారతదేశమున సమాధానము కుదుర్చుటకు కాంతులేబులు సమాజము జరుగకపోవుట కోరనియ మనియు అట్టి సమాజమువలన వివిధ సమస్య పరిష్కరింపబడెననియు వారు సవరణయందు జెలిపెదరు.

రాబోవు పార్లమెంటు చర్య.

సార్వభౌమని యుపన్యాసములై భారతదేశముపై దీను కొని రాబడిన సవరణయందు ప్రభుత్వము తరపున లాయరు బార్డిగారు గాని, చాంబర్లెను గాని యుపన్యసించురు. భారతదేశ పరిస్థితులను గురించి, మంత్రంగమువారు సమాజముపై చర్చించిరి.

మైమ్సు పత్రిక ప్రోత్సాహము.

లండను మైమ్సుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—గాంధీ సమస్యను ప్రభుత్వము వా యెక్కిన వలసిన సమయము వచ్చెను. ప్రభుత్వమువారు తప్పని సరిగ నిర్బంధ విధానము నవలంబింప వలసి వచ్చుటకు జేయుట కావలసిన యెత్నింతు చుండెనని ఇదివరకే జెలిపియును. భారత దేశమును తిరుగుబాటు లోనికి దింపుట కీ యుత్సాహము ప్రారంభింపబడెను. గాంధీగారి యుత్సాహము నిస్సాధములగు ప్రభుత్వమువారు వలసి ఇంత తరకునా తా నిచ్చిరి.

ప్రభుత్వమువారి యుపేక్షలననే యు ద్యమ మింత వరకు వచ్చెనని యనుటకు వీలుకాదు. భారతీయులమితవాదులను, కానన సభాంతరము నంతటి సత్కలును గూడ ఈ తిరుగుబాటు యుత్సాహమునకు సుముఖులగు నూ చనలు గాన్పించుచున్నవి. ఇది చాల విషమ సూచనలు. మాంటాగూగారు యుపన్యాసమున, చట్టముల తీవ్రముగ నమలులొపెట్టు వాదనము గావించి నందులకు ప్రశంసనియును. చట్ట శిష్టముగ ప్రకర్తించిన వారి నందరినై జరుపు చర్యకే గాంధీగారిదై గూడ జరుపవలెండుటకు కారణములు గన్పించుటలేదు. రీడింగుప్రభుత్వ తన నూతనవిధానమునకు భారత కాశ్యాలయము వారియొక్కయు, భారత కాననసభ వారియొక్కయు సమ్మతిని పుచ్చుకొనెను. ఇకపై కాంతి, చట్టముల తిరిగి స్థాపించుభారము తీడింగు ప్రభుత్వమై గలదే.

నిన్ ఫీసు దాడులు

తాత్కాలిక ప్రభుత్వ సమాధానము

ఫిబ్రవరి 10:—కామన్సు సభయందు, అగస్త్యులై నిన్ ఫీసు దాడులను గురించి చట్టముగా తీర్పు నుడిపిరి.

అగస్త్యుల నిర్వచనములను తిరిగి వ్రతతి పెట్టుటకును ఇట్టి విషయము తికవై సంభవించునంత జేయుటకును తాత్కాలిక ప్రభుత్వము వారు కక్షికొలది ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈతర ప్రభుత్వము వారు తీసికొనిన చర్యలు సక్రమము లైనవనియు తీవ్రక విప్లవంబున ప్రతిమని పీయొక్కయు తత్కాల్ప మతనరమగు నన్నిపాటము లలగ్తమనకు పంపబడుననియు లాయరు బార్డిగారు కొట్టివ్వగారికి తంతి నంపెను. తాత్కాలిక ప్రభుత్వమునకు తగినంత న్యాయసమృత అధికారము లేదు. అందుచే వారిపని చాలకష్టములతో గూడు కొని యున్నది. తాత్కాలిక ప్రభుత్వమునందు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారికి సంపూర్ణసమృత్తు గలదు. నిష్పంధితులగు నిక్షేపి ఖయితలగురించి తక్షణ ప్రభుత్వమువారికి సరియగు న్యాయమును గలుగజేయవలెను. భూరవాత్మల నేతములకు జవాబు తాకి వశింపవలసియుండునని తక్షణ ప్రభుత్వమువారికి జెలిపిరి.

రెలు పేసమై

దక్షిణోత్తరప్రభుత్వములకుల సందు క్షప్రయత్నముల కలన దక్షిణోత్తరైలువే నమ్మెసవగ్య పరిష్కరింపబడినది. సమ్మెకట్టు ముగిసెను.

క్రైముగుగారు

దక్షిణప్రభుత్వమువారు, నిక్షేపిలకులే కొనిపోబడిన ఖయితలకులు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు పూచీ నిచ్చిరనియు వారు వెంటనే వదలిపెట్టబడుదునియు క్రైముగుగారు జెలిపిరి.

బ్రిటిషువారు తమకు కావలసిన నైతికసహాయ మొనర్చుటకు యేర్పాటొనరించుచున్నారు. పలు రాంతముగ నుండవలెననియు అలగ్తరు నిష్పంధితులు త్వరలోనే వదలిపెట్టబడుదు రనియు క్రైముగుగారు జెలిపిరి.

ఈజిప్టుసమస్య

అల్లెప్పి ప్రభువు

ఫిబ్రవరి 10:—అల్లెప్పి ప్రభువుగారును వారిసహచరులును లండనునగరమునకు జేరి. వారు వెంటనే విదేశకార్యాలయమునకు జరిరి.

వారి యుద్దేశములు.

అల్లెప్పి ప్రభువుగారు, ఈజిప్టుబాతీయపక్షమువారి ఆశయముల కనుకూలముగ సభిప్రాయమును జెలుపునని యెంచుచున్నారు. అల్లెప్పి ప్రభువుగారు జెలిపిన విధానమునకు మరొక వర్గము సమ్మతింపనివో ప్రభువుగారు తమ పదవికి రాజీనామా నిచ్చెదరని యెంచుచున్నారు. చాలవార్తా పత్రికలు అల్లెప్పి ప్రభుత్వము వహించుచుండెను, ఈజిప్టు సమస్యయందు మరొక వర్గము వారు భిన్నాభిప్రాయములై యుండిరి.

అల్లెప్పి ప్రభువుగారు కర్జున ప్రభుత్వన దర్శించి సుప్రతింపెను.

యాత్రు దివుల గురించి ఆమెరికా బహు ప్రభుత్వములు యొకంబడిక గావించుకొనెను.

హోలకాంగు సమ్మె తీవ్రముగ సాగుచునే యున్నది.

గడ్డిను నివేదిక

భారత సైన్యము

గడ్డిను నివేదికయందు భారత దేశమును గురించి ఈ క్రింది సూచనలు గావించబడెను— యుద్ధ కార్యాలయము వలెగాక భారతదేశ మిదివరకు ఆధునిక పద్ధతిపై, తమపటాలము లందు యోధులసంఖ్య నెక్కుమ జేసిరి. చాల యుపాయములు గాన్పించుచున్న కొంతవరకు బ్రిటిషు భారతీయ పటాలముల ను తొలగించెను. సమీపప్రకారమునందు బ్రిటిషువారు త్వరలో తమవిధానమును మాత్రమేనవలెను. కాన్పాన్సోపిలునుండి రెండు జటాలియనులను తొలగించుటకు నడుపాయము లొనర్పవలెను. పాల్పైనునందు విమానదళమును నిలుప ముత్తించుచుండిమిగాన అచ్చటిపదాతినిగాని అత్యవశ్యముగాని తగ్గింపవలెను.

కన్యాసమస్య

కన్యాభారతకాంగ్రెసు సంఘమువారు గావించిన తీర్మానమునందు, ప్రభుత్వమునందును కానన సభయందును బహు బలిన ప్రాతినిధ్యమును వహించుకొనవలెనను భాగమునకు, కన్యాయందు కొంతకు భారత జెత్త మనస్సులు సమ్మతించుటలేదు. అందుచే త్వరలోనే కన్యాభారత కాంగ్రెసు సామాన్య సమావేశము జరుగును.

జెనోవా సమావేశము.

సత్యాగ్రహాధి యజ్ఞస్థాయము.

ఫిబ్రవరి 10:—పరారు ప్రభుత్వమువారు తమ రాయబారుల ద్వారా అన్ని ప్రభుత్వముల వారిని, రాబోవుజెనోవా సమావేశమును గురించి యొకజాబును పంపిరి. జెనోవా సమావేశమునకు పూర్వమిక్రమందలివారు సమావేశమై తెనావా సమావేశమున చట్టపబడజోవు విషయములపై సంప్రతింపవలెననియు అందులకుగాను సమావేశమును మూడుమాసములవరకాపు చేయవలసినదనియు పరారువాగా జాబునకు జెలిపిరి. బ్రిటిషువారిండులకు సమ్మతించుటలేదు మార్చి మాసముననే జరుగవలెనని వీరనుచున్నారు. పోర్ల మెంటు వారివిషయమున పాయింకరు గాలో నేకీకరించుచున్నారు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం. ఫిబ్రవరినెల 14-వ తేది

మంగళవారము

హిందూదేశవ్యవహారము:

మాంటాగూగారి ప్రసంగము

సంస్కరణశాసనమును కావించిన పిమ్మట, మాంటాగూగారి లింగతాలమునకు తమ యభిప్రాయమును బయల్పరచిరి. నెను కటివలె మాంటాగూగారి గంభీరవన్యాసములు వినిపించుటలేదు. ఇంకలకు కారణమంతగ తెలియకున్నను, రీడింగుప్రభువుగారికిని మాంటాగూగారికిని తీవ్రాభిప్రాయభేదముదయించెనని వదంతి యొకటి వ్యాపించెను. ఈవదంతి కేవలవర కాధారముగలదో, తెలియదుగాని, మాంటాగూగారి ప్రసంగభోరణిబట్టి, చిన్నమొదలు పెద్ద యధికారి వరకును హైందవాశయముల పట్ల సంకుచితభావమును కనుబటచుచున్నారని స్పష్టమగుచున్నది. మాంటాగూగారు వెనుకటివలెనే ఆచరణకు రాని సిద్ధాంతములను ప్రతిపాదించిరి. కాని, సగటున రీడింగుప్రభువుగారి పద్ధతుల నంగీకరించిరి. హిందూదేశమున చెలరేగుచున్న ఆశాంతి కారణములను తెలుపుటలో తుర్కీ గ్రీసుదేశములనుభ్య నింకను జరుగుచున్న యుద్ధ మొక ముఖ్యకారణముగ పేర్కొనిరి. ఇంతియగాక, ఆర్థికపరిస్థితులును, ప్రపంచస్థితియు, అశాంతిని వృద్ధిజేయుచున్నటుల తెలిపిరి. అతియగాని, ప్రజలప్రధానాశయస్వభావమును వీరు వివరించియుండలేదు. శాల్వినిస్ము హిందూదేశమున బ్రవేశింపలేదని మాత్రము, మాంటాగూగారు ఖండితముగ బలికెరి. ఇందుకు కారణము గాంధీమహాత్ముని యుద్దయమను సంగతిని వీరు సూచించియుండలేదు. అయినను ఇందలి సత్యమును గుర్తెనుగట్ట యవసరము. పరిషీడనకు గాక ఆత్మపారిశుధ్యమునకు గాంధీమహాత్ముని యుద్దయము పాటుబడుటచే, శాల్వినిస్మునకు ఈదేశమున చోటులేకబోయెను. ఈ యుద్దయము ధనవంతులపై దాడి నెడలుటలేదని, జమీందారుల పట్ల రమ్ములు తెలులప్రవర్తింపవలయునో, ఆవిషయమై నర్సింగుగమిటీవారు దెలిపిన హితము జూచిన, తేలిపగును.

హిందూదేశమునందు ప్రజాపరిపాలనా ప్రతిష్ఠాపనలను ప్రవేశపెట్టుట, అసంభవమని వాదించెడివారి యభిప్రాయమును మాంటాగూగారు విమర్శించిరి. ఇట్టి విమర్శనము మాంటాగూగారిది పరకనేకమారులు గావించినదేగాని వేరుగాదు. కేవలము సిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించుటచే లాభములేదు. ప్రస్తుతసంస్కరణముల స్థానమున స్వపరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టుటకు మాంటాగూగారు పూనెదరా? ఇదియే ముఖ్యప్రశ్న. మాంటాగూగారిందుకు సమ్మతించరని, వారి యుపన్యాసము తేలిపరుచుచున్నది. హిందూదేశమును ఒక అడుగు నుండి ఇంకొక అడుగునకును, ఒక అంతరమునుండి మరియొక యంతరమునకును కొనిపోవలయునని మాంటాగూగారి యుద్దేశము. హిందూదేశభ్యుదయమునకు, అంగ్లదేశము బ్రష్టిగనున్నదట. సంస్కరణశాసనము, ప్రథమాంతర మగుటచే, దానిని హిందూదేశ మెటుల కొనసాగింపగలదో, పరీక్షింపి, ఆపిమ్మట మరియొక యంతరమునకు బోవలయునని మాంటాగూగారు తెలిపిరి. ముందెప్పుడో సంస్కరణములను పరీక్షింపవలసినదని.

ఇప్పుడే వానిపను దెలిసివచ్చినది. రాష్ట్రములలో డబ్బు పూజ్య మగుచున్నది. క్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతి అపజయము గాంచెననియు, స్వపరిపాలనమున కది దానిజూప దనియు మితవాదులే ఎలుగెత్తి, చాటుచున్నారు. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి యవసరమని వారు సముతము ప్రతిపాదించుచున్నారు. ఏమిచేయుట కును తోచక, మంత్రులు నివ్వెరపడుచున్నారు. త్వరలో నీ సంస్కరణములను మార్పవలెనని, సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులు సముతము కోరియుండిరి. శాసనసభల ప్రయోజనము సున్న యనియు, ఈ సభలకు చేకూరిన యధికారము ఎండమావుల వంటిదనియు, తేలివడి. ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలుగుచుండ, దానిని నివారించుట కయినను శాసనసభలకు శక్తి లేకున్నది.

సంస్కరణములలోపము, వాని స్వభావము నందే గతము. ఎట్టివారు వానిని కొనసాగించినను, కొంచెము హెచ్చుతక్కువ గ ఫలిత మొక్కటిగ నుండును. సంస్కరణముల ప్రయోజనము ప్రపంచమునకు నెల్లడియయినపిమ్మటగూడ, వానిని ముందెప్పుడో పరీక్షించి ఆపిమ్మట రెండవ యంతరమును ప్రసాదించెదమని, మాంటాగూగారింకను బలుకుట జూడ, సంస్కరణముల నిమిత్తము వారు హిందూదేశభివృద్ధిని అడ్డగించెదరని కనుపించును. హిందూదేశము వీరి హితమును సాటింపజాలదు. ఏవిధమున జూచినను, హిందూదేశమునకు సత్వర స్వరాజ్యప్రాప్తి యవసరమని నిర్ధారణయగుచున్నది. భారతవర్షపు టునికీని గౌరవవిధమునకును, స్వరాజ్యమువెంటనే చేకూరవలయును. సివిలు సర్విసుయ్యువ్యోగలసేవను మాంటాగూగారు కొనియాడుటలో వారు వెనుకటి మామూలునే ఆనుసరించిరి. లా, ఆర్డరును కఠినముగ విధింపవలయునని మాంటాగూగారు తెలుపుటబట్టి, రీడింగుప్రభువుగారి మంత్రమును వీరుగూడ జపించుచున్నటుల గ్రహింపవచ్చును. నిర్బంధవిధానమునకు, మాంటాగూగారి వాక్యములు మరింత ప్రోత్సాహము కలిగింపగలవు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి వలంబించెడి పద్ధతి నిర్బంధముగాదని మాంటాగూగారు తెలుపుటచే, రీడింగు ప్రభువుగారికిని వీరికిని భేదమున్నటుల గనుపించదు. ఇట్టి నిర్బంధమును మాంటాగూగారు సమర్థించుటయే గాక, మితవాదులు దీనికి చేయూత నొసగవలయునని వీరు హిత మొసగుచున్నారు. మితవాదుల ఉపేక్షాభావము మాంటాగూగారికి రుచించినటుల దోచును. వారు ప్రభుత్వపక్షము నింకను నెక్కిన పట్టుదలతో బూసవలయునని, మాంటాగూగారి యుద్దేశమై యుండనోవు.

మాంటాగూగారి హితము ననుసరించి మితవాదులు ప్రవర్తించెదరేని, మితవాదపక్షము అధికారపక్షముతో పూర్తిగ మిలితమగును. ప్రత్యేక మితవాదపక్ష ముండుట కవసరము దొలగిపోవును. శామ ప్రజలలో నొకభాగమని తలచునంతవరకు, మితవాదులు ప్రజాశయములకు పూర్తిగ భిన్నముగ నడుచుట ద్రోహమగును. మాంటాగూగారి ప్రసంగము లండను టైముస్పత్రికకు సంతసము గలిగించెను. మాంటాగూగారి దృఢభావమును టైముస్పత్రిక మెచ్చుకొనుచున్నది. నిర్బంధములను సమర్థించినందులకు, మాంటాగూగారిని టైముస్పత్రిక పొగడుచున్నది. అన్నిటికన్నను సంస్కరణములను విస్తరించుటకు మాంటాగూగారు నిరాకరించుట, టైముస్పత్రిక కాఘోదము గలిగించెను. అధికారవర్గమును, వారి యభిమానులును హైందవాశయముల నెదుర్చుటలో వేకాభిప్రాయులుగ నున్నారు. ఇట్టి సందర్భములలో కామన్సుసభ యందు హిందూదేశస్థితిగూర్చి నేడు చర్చజరుగుచున్నది. సార్వభౌముని ప్రసంగమునకు ఫర్. జా. సన

హిక్కుగా రొక సవరణను, బెన్జిమెన్ స్పూరుగా రింకొక సవరణను ప్రతిపాదించెదరు. మొదటివారు ప్రతిపాదించెడి సవరణలో, ప్రస్తుత హిందూదేశమున టికి మాంటాగూగారి పరిపాలనము కారణమనియు, ప్రభుత్వమువారు లా, ఆర్డరును పునరుద్ధరించుటకు, తక్షణ ప్రతిక్రియల నవలంబింప వలయుననియు, హెచ్చరింపబడెను. ఈసవరణను ప్రతిపాదించెడి ఫర్. జా. సన గాకు సిడెహామువర్గము నకు జేరినవారని వేరుగ తెలుప నవసరములేదు. రెండవవారి గు బెన్ స్పూరుగారు లేబరుపక్ష నాయకులు. వీరు ప్రతిపాదించెడి సవరణలో, ప్రజలను సమాధానపరచెడి ప్రయత్నము గనుపించదనియు, ఏర్పెండువిషయమున, ఫలప్రదమయిన సమావేశమును హిందూదేశమున జరిపియుండలేదనియు, సూచింపబడినది.

ఈరెండుసవరణలపై నేడు చర్చ జరుగును. ప్రభుత్వముపక్షమున, లాయడు జార్జి గారు గాని, ఛేంబర్లెనుగారుగాని జవాబిచ్చెదరని విదేశ తంతి వార్తలు తెలుపుచున్నవి ఈ ప్రత్యుత్తరము చాల ముఖ్యముగ నుండునని తంతివార్తలోగలదు. హిందూదేశస్థితిని గూర్చి యోచించుటకు బ్రిటీషు మంత్రులందరును గూడిరట. మాంటాగూగారి ప్రసంగ భోరణిబట్టియు, మంత్రులలో నొకరగు కర్జను ప్రభువు ప్రభువుల సభలో కావించిన యుపన్యాసముబట్టియు, నేడు కామన్సుసభలో ప్రభుత్వ సమాధాన మెటులుండునో యూహింపవచ్చును. ఇట్టి పరిస్థితులలో, సామ్రాజ్య శాసనసభవారు తొందరపడి, ఫర్. జా. సన హిక్కుగారి సభిక్షేపించు నిమిత్తము మాంటాగూగారి పరిపాలనము నందు తమకుగల సంపూర్ణ విశ్వాసమును కనుబటచు ఇట్టి సందేశము నెకదానిని ప్రభుత్వము వారిద్వారా పంపించుట దూరదృష్టి నేమాత్రము కనుబటచుటలేదు. మాంటాగూగారి పద్ధతియందు శాసనసభ్యులకు సంపూర్ణ విశ్వాసము మనఃస్ఫూర్తిగ గలదని, నిర్బంధవిధానమునందు గూడ వీరికి విశ్వాస ముంకవలయును. సత్వర స్వపరిపాలనా సిద్ధిని నిరాకరించెడి మాంటాగూగారి మందగమన పద్ధతులందుగూడ, వీరికి నమ్మక ముండవలెను. ప్రభుత్వమువారి వలంబించెడి ప్రజాశయనిరోధపద్ధతులను ప్రజలు నిరసించుచుండ మాంటాగూగారు వానిని సమర్థించుచున్నారు. ఇట్టి సందిగ్ధస్థితిలో, సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులు లేనిపోని పెత్తనమును వహించి మాంటాగూగారియందు సంపూర్ణ విశ్వాసమును సూచించుట జూడ, వీరు ఏయెండ కాగొడుగు పట్టెదరని స్పష్టమగును. ప్రజలను సమాధానపరుచుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనలేదని బెన్ స్పూరుగారు ప్రతిపాదించెడి సవరణను వీరేల బలపడపరయిరో తెలియదు. సామ్రాజ్యశాసన సభ్యు లింతకన్నను విశాలభావము జూపుదురని తలంప వీలులేదు. ప్రజలొకతీరున తలచుచుండ, శాసనసభ్యు లింకొకతీరున అభిప్రాయమిచ్చుట బట్టి, శాసనసభలు ప్రజాభిప్రాయమును ప్రతిఫలింప జేయజాల వనియు, స్వరాజ్యస్థాపనము వలనగాని ప్రజాభిప్రాయము కొనసాగదనియు, కరతలామలక మగును.

నడింపల్లి సరసింహారావుపంతులుగారు

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి యగు నడింపల్లి సరసింహారావుపంతులుగారిని ఇండియాను పినలుకోడ్డు 505 శైక్ నుక్రింద ఆరెస్టు చేసి రనియు, శేపటిదినము ఈ కేసును విచారించెదరనియు, గుంటూరునుండి దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు తంతివార్తను పంపుచున్నారు. సరసింహారావుపంతులుగారు, ధనికులు. విద్యావంతులు. ల్యాంగ్లేలురు. వీరు తమధర్మమును

శాంతముతోడను చాకచక్యముతోను నిర్వహించుచున్నాడు. ఇటీవలే వీరు బగ్గోలికి వెళ్లి మహాత్ముని యభీష్టమును గ్రహించి వచ్చిరి. మహాత్ముడును, గుంటూరు మండలనాయకులును ప్రస్తుత సమయమునం దెట్టి నిగ్రహమును కనుబటచినను, అధికారులుమాత్రము నిర్బంధపద్ధతిని మానలేదు. ఇందుకు గినుక వహింప నవసరములేదు. బాధానుభవమువలన ఆత్మపారిశుధ్యము గలుగు నని మహాత్ముడు పలుమరు చెలుపుచుండును. నాయకుల నిర్బంధములు, వారి గుణాధిక్యమును కల్గడించి, స్వరాజ్యోద్ధమవ్యాపకమునకు తోడ్పడును. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శుల తొకరివెంట వేరొకరు నిర్బంధింపబడుచున్నారు. ఇందువలన, కాంగ్రెసు సంఘ సౌమ్యమునకు లోపము గలుగదు. క్రొత్తవారలు వీరి స్థానము నాక్రమించి, పనులను యథావిధిగ నిర్వహించెదరని భావించెదము.

చీరాల దురస్థ

పులివీడ త్రుట యనునటలు, చీరాల ప్రజలు పలుకష్టములకొచ్చి గ్రామమువెలుపల నివసించుచుండ, డెబ్బది కుటీరములు మొన్నటి శుక్రవారము నాడు పరశురామస్థితి యయ్యెనని, ఆ ప్రదేశమునకు వెళ్లిన టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారి ద్వారా తెలిసికొనుట కెంతయు చింతించెదము. ప్రకాశంపంతులుగారు పంపిన తంతివార్తను వేరొకనో ప్రచురించితిమి. ఈ కుటీరములలో నివసించెడివారు కడు బీదలు. వీరు తమధర్మమును నిర్వహించుటకు స్వార్థరహితముగ కృషి సలుపుచున్నారు. వీరలకు గలిగిన యాపదను నివారించుటకు ప్రకాశంపంతులుగారు ధనసహాయముకూర్చి బ్రయత్నించుచున్నారు. ఇందుకు కనీసము 1500 రూపాయలకు తక్కువ లేకుండు గావలయును. ఇంత వరకు 500 రూపాయలు చంకాలు పడినవి. మిగిలిన మొత్తమును, ఆంధ్రమహాజనులు సమకూర్చి ధీరులగు చీరాల ప్రజల కష్టమును నివారింప బ్రార్థితులు. ఇందుకు సహాయముజేసెడివారు బ్రాహ్మణ్యులందరి స్వరాజ్యపత్రికాకార్యస్థానమునకు సొమ్ము పంపవచ్చు నని, ప్రకాశంపంతులుగారు విన్నవించుచున్నారు. వీరి విన్నపమును ఆంధ్రులు సఫలపరచెదరుగాక!

సంస్కరణములు : ఉన్నతోద్యోగములు

రాజ్యాంగసంస్కరణములు స్వపరిపాతనము నొసగకపోగ, ఉన్నతోద్యోగముల నయినను భారతీయుల కిచ్చు నను నాశను గలిగించియుండలేదు. ఉన్నతోద్యోగములలో భారతీయుల కొనగెడి స్థానములు మూడవవంతుమాత్రమే గ అ ప్ర. అవియైనను, నెమ్మది నెమ్మదిగా చేరవలయును. బ్రిటిషు ఉద్యోగుల స్థానమును భారతీయు లాక్రమింపజాలరను భావము, మాంటుఫర్డు రిపోర్టునందే గాక, మాంటాగూగా రిటీనల నొసగిన యవస్థాసమునందుగూడకనుపించును యూరఫీయను సివిలు సర్వీసులందుద్యోగులభునతనుకొనియాడుటకు మాంటాగూగారెంత యేని ఆతరుముగనుక అచుచుండురు. సామ్రాజ్య శాసనసభలో, హిందూదేశమునందే సాధ్యమగునంతవరకు అఖిలభారతోద్యోగములకు నియామకము గావింపవలెనని జ మ్నా దా ను ద్వారకదాసుగారు ఉపపాదించిన తీర్మానము నెదుర్చుచు, సర్. విలియం విక్టోరియాగారు యూరఫీయను సివిలు సర్వీసు యద్యోగుల శ్రేష్ఠతను వర్ణింపబోడంగిరి. ప్రస్తుత సమయమున సర్వీసులలో బ్రవేశించుటకు యూరఫీయనులు వెనుదీయచున్నారు. ఏలనో? పెన్షనులును, వేతనములు

గూడ మునుపటికన్న వృద్ధియగునవి. విక్టోరియాగారి ప్రతిపాదనము సరిగాదని ఎవరో చెప్పగ, వీరి కాగ్రహముకలిగెను. హిందూదేశ ప్రజలకు ఇంగ్లీషు యుద్యోగుల సేవ యవసరమగునా కాదా యనుసంగతి ముందుగ తెలియవలయునట. తమ కక్కర లేనిచో, ప్రజలీసంగతిని స్పష్టముగ తెలిపి, ఫలితము ననుభవింపవలసిన దని విక్టోరియాగారు భయపెట్టుచున్నారు. యూరఫీయను ఉద్యోగులు ఇంత వరకు చేసిన సహాయమును తెలిసికొనుటని వీరు హెచ్చరించుచున్నారు. కేవలము రోడ్లు, రైల్వేలు, కాలువలు, వంతెనలు, ఫ్యాక్టరీలు, భవనములను నిర్మించుటమాత్రమేగాదని. లా, ఆర్డరును, న్యాయపరిపాలనమును వారు నెలకొల్పిరట. బ్రిటిషు పరిపాలనాలాభము బడయక పూర్వము, హిందూదేశ మెటులుండెనని, విక్టోరియాగారు గుచుచున్నారు. ఇట్టిమామూలుపాటకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుట కష్టముగాదు. కాని, శాసనసభ్యులు తగిన ప్రత్యుత్తరము నొసగరయిరి. ప్రస్తుత శాసనసభ్యులు ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యము వహించుటలేదు. ప్రజలనే సర్. విలియం విక్టోరియాగారి ప్రశ్నల నడుగుచో, వారు తగిన ప్రత్యుత్తరము నొసగ గలుగుదురు. యూరఫీయను ఉద్యోగుల కీదేశమున పనిజేయుటకు కష్టముగనున్నచో, వారు లేకుండానే దేశము తన పనులను జరుపుకొనగలను. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషనువారియెదుట పలువురి కి తి ని సాక్ష్యమిచ్చియుండిరి. సర్. అబ్దుల్ రహీముగారు భారతీయుల సౌమ్యమును ప్రతిపాదించుచు భిన్నాభిప్రాయ ప్రకటనమును ఆరిపోయెనందు గావించియుండిరి. ప్రజలెప్పుడు స్వరాజ్య సంపాదనాప్రయత్నములతో నినుగ్నులై యుండుటచే, ఉన్నతోద్యోగముల సంగతిని వారు పాటించుటలేదు. స్వరాజ్య ప్రాప్తివలన, అన్ని కష్టములును తొలగునని వారు భావించుచున్నారు. తెల్ల యద్యోగులను తీసివైచి నల్లవారి నాస్థానమున నుంచుటకు వాటిచ్చుడు ప్రయత్నించుటలేదు. అందుచే వారి ప్రశ్నలకుగూర్చి శ్రద్ధవహింపకున్నను, సర్. విలియం విక్టోరియాగారిని బోలు అధికారులు ప్రాతపాసనలను విడనాడలేదని వారి ప్రసంగము తేటపరుచుచున్నది.

మద్రాసు శాసనసభ తీర్మానోపయోగము

గ్రామములకు ఒకవైపులోపల నున్న ఫార్మెస్టులను తీసివేయవలసిన దని, కడచిన ఆగస్టులో మద్రాసు శాసనసభవారు గా విం చిన తీర్మానమును, ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపలేదు. ఇటులకే, చిత్తూరు జిల్లాలో 5 తరగతి ఫార్మెస్టులను తీసివేయవలయు నని మద్రాసు శాసనసభవారు గా విం చిన తీర్మానమునుగూడ ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. శాసనసభ తీర్మానముల ప్రయోజనమును గ్రహించుట కనిదర్శనము లక్కరకువచ్చును.

మ్యునిసిపలు సంఘములు

అహమ్మదాబాదు, సూరతు మ్యునిసిపలు సంఘములను, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు రద్దుజేసియుండిరి. ఈసంఘములు రెండును సహాయ నిరాకరణోద్ధమము నభిమానించుటయే, ఇందులకు కారణము. రాజమండ్రి మ్యునిసిపలు సంఘమును గూడ రద్దుజేయవచ్చు నని డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్సు పత్రిక ఇటీవల ప్రకటించియుండెను. మ్యునిసిపలు సంఘములు అధికారుల ముక్కుద్రాల్ల నుండి వెలువడినగాని, స్థానిక స్వ పరిపాలనము ప్రజలకు లాభము గలిగింపదని, ఇందుమూలమున గ్రహింపవచ్చును.

మద్రాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

ఫిబ్రవరి 14 వ తేదీని సమావేశమైన శాసనసభాగ్రామం ధమున నీక్రింది ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను:—

శ్రీమూర్తి విశ్వనాథదాస్ మహాశయోగారు

ప్రశ్న (అ) గుంటూరు జిల్లాలో, అటగడయెట్టుల గ్రామములలో, గంజాం కలెక్టరు ఆర్డరులవైని ఆరుమాసముల క్రితమే డెబ్బును డెపాజిటుచేసినను వాత్సుల రికార్డును, శిస్తులనిర్ణయమును యేల ఆలస్యముజేయబడెను?

ఉ॥ ఈఆలస్యము ఏయే గ్రామములలో జరిగెనో తెలుపకపోవుటచే ప్రభుత్వమువారు క్లిష్టమైనది నీయబాలరు.

మున్సి మహమ్మదు అబ్దుల్ రహీముగారు సాహెబుగారు

ప్రశ్న (ఎ) గుంటూరు జిల్లాలో ఫుల్లి 6 అజాలనుండి 12 అజాలు జేయుటకు కారణ మేమి?

(బి) ఈ పరిస్థితుకీజు నెక్కువజేయటం దబ్బు నెక్కువగ పనులు జేయటంకా?

(సి) ఫుల్లి ప్రదేశములు మాసివేసివుడు, అవి చుట్టూ గానండ్ల ప్రక్కగ నుండునటలు జూడోమాట నిజమేనా?

ఉ॥ (ఎ) ఫుల్లిగలను రిజర్వులుగా జేసి, అడవులలో నెక్కువగ మేయుటగలన నాశముగానండ జేయుటకై, కీజు యెక్కువ జేయబడినది.

(బి) లేదు.

(సి) ప్రభుత్వమువారికి తెలియను.

ఫారెస్టు చీఫ్ కన్స్టేబులుగారు యా గుంటూరు జిల్లాలోని అడవులను గూర్చి విచారించుచున్నారు. నివేదిక త్వరలో బయల్పడును.

ప్రశ్న (ఎ) గుంటూరు జిల్లాలో నాగు కరుప్రవాహము పట్నాడు, సత్తెనపల్లి రెండేను నేరు జేయు మాట నిజమేనా?

(బి) ఆప్రవాహమునకు ఒక వైపున నున్న గ్రామములకు అవలవైపున పడువులు మేత మేయుట అవసర ముండునా?

(సి) అట్టి కేసులలో యిప్పుడే ఫుల్లి నమూలు జేయబడుచున్నదా?

ఉ॥ (ఎ) అవును.

(బి) అవును.

(సి) కేంజి సరిహద్దుల ప్రక్కనున్న ప్రదేశము లొకటిగా జేయబడినవి. ఒక్కఫుల్లి కీజు నమూలుజేయబడుచున్నది, జి. నందనంగారు

ప్రశ్న (ఎ) గుంటూరు పాత్తూరు వారిలోటలో నివసించుచున్న క్రైస్తవులను, అచటి మహమ్మదీయులు, ఆలోట ప్రక్కన హైకోర్టువయిని పంపునుండి నీళ్లు తీసికొనిపోనిచ్చుట లేదని ప్రభుత్వమువారికి తెలియునా?

(బి) మ్యునిసిపలు అధికారులు నీళ్లు తీసికొని పోనిచ్చుటకు సహాయము జేయ ప్రయత్నించినను లాభము లేకపోయెనని తెలియునా?

(సి) మహమ్మదీయులలోని భయ మేమియు లేకుండ క్రైస్తవులు నీళ్లు తీసికొని పోవునటులు ప్రభుత్వమువారు చేయలేరా?

ఉ॥ (బి) ప్రభుత్వమువారి కావిషయము తెలియను.

(సి) తెలియను.

(సి) ప్రభుత్వమువారు విచారించెదరు.

పండిత మాళవ్యా:—మాళవ్యాపండితుడు కాం

గ్రామపక్షమునే యవలంబించు చున్నాడనియును, యిప్పుడొక ప్రత్యేక నూతనపక్షమును నిర్మించుట కిష్టపడుట లేదనియు స్వరాజ్యపత్రిక స్వకీయినిలేఖకుడు చెల్పుచున్నాడు.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—

ప్రశ్న 11 వ తేదీతో అంత్యయ్యెవారముగా నేముంటికి 48. 5 మంది చనిపోయిరి. గతవారము 46.5 మంది చనిపోయిరి. 78 మందికి స్పృహకముపోయగా 82 మంది చనిపోయిరి. ఇతరజ్వరములవలన 48 మంది చనిపోయిరి. గతవత్సరమిదేవారములో 58. 5 మంది చనిపోయిరి.

ప్రేమతి సరోజినీదేవి:—

ప్రేమతి సరోజినీదేవి:—ప్రేమతి సరోజినీదేవిగారు నేడు మంగళూరు మెయిలులో మద్రాసుకు వచ్చి రేపు బుధవారం సాయంత్రం తిరుపతి క్షేత్ర బీచియేషను సుపర్వసిం చెదరు.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాంభణము

మహాత్ముడు పంచరాత్రోపవాస ప్రాయశ్చిత్త సతమును బూనుట
బాబోలి కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానములు - వివరములు -
ప్రతికాభిప్రాయములు - ఘోరకుపూరు స్థితి.
లాలాబజపతిరాయిగారి విచారణ.
కలకత్తాలో విచారణలు శిక్షలు - 57 మందికి శిక్ష వేయుట
రోనాల్డు షేప్లెట్ బాప్టిస్టాగారి ప్రత్యుత్తరము.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి బారీస్టరు నరసింహారావుగారిని గుంటూరులో పట్టుకొనుట.
ఒక స్త్రీ మానభంగవార్త సత్యముగాదు. విచారణఫలితమును దేశభక్తుని తంజివార్త.
చీరాల బీదలయిండ్లు తగులబడుట - సహాయనిధి - ప్రకాశంగారి తంజివార్త.
కల్పిమ గోదావరీ మండల కాంగ్రెసు సభ - 19. వ తేదీని తాదేపల్లి గూడెములో జరుగును.
శత్రువురమున నోటీసులు

బొంబాయి రాష్ట్రము.

చారీచారా దురంతములు.

మహాత్ముని మనోవ్యాకులత కార్యసంఘ తీర్మానములను గూర్చి వ్యాఖ్యానములు.

ఘోరకుపూరు దురంతములలో వలంటీరులే ఆపరాధులని వారిపై నిండ మోపబడుటవలన బొంబాయి చెన్నపురి మున్నగు స్థలములలో జరిగిన అల్లరులను మించిపోయిన అల్లరులు డెరిలితో జరుగుటవలన గాంధీ మహాత్మునకు మిక్కిలినగు మనోవ్యాకులత కలిగినది. ఇండియా కాంగ్రెసు సాయి సంఘమువారు ఫిల్మీలో చేసిన కట్టుబాటులు అల్లరులను జన సమాహముల దురంతములను జరుగకుండ చేయుటకు చాలి యుండలేదని మహాత్ముడు గ్రహించెను. తక్కినవారితో నాలాచించక పూర్వమే బాబోలిలో ఆక్టోబరునమును నిలిపివేయక తప్పదని మహాత్ముడు నిశ్చయించుకొనెను.

ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘ ప్రతినిధి మహాత్ముని కడకు వచ్చుట.

గుంటూరు మండలమున ఆక్టోబరునమును ప్రారంభించుటకు ముఖ్యముగా జరుగవలసిన ఏర్పాటు లన్నియును పూర్తియైనవి. ఫిల్మీ నిబంధనలన్నియు సెనార్వలడైనవి మహాత్మునకు తెలుపుటకు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు రోక ప్రతినిధిని పంపిరి. అతడు బాబోలికచ్చి ఆ సంకతి మహాత్మునకు తెలుపగా అన్ని నిబంధనలను సెనార్వలడైననుగూడ ప్రస్తుతము గుంటూరుకుండలమునందు వైతము ఆక్టోబరునమును ప్రారంభించ గూడదని మహాత్ము చాంఫ్రెస్ నిధితో తెలిపెను.

బొంబాయిలో నాయకులతో నాలోచించుట.

బాబోలినుండి మహాత్ముడు బొంబాయికి బయలుదేరుటకు పూర్వమే తమ నాయకులచి త్రవ్వ తీయందు కలిగిన మాత్తు మహాత్ముని అంతరంగికమిత్రుల కంఠకవని తెలిసియుండెను. శివ తేజీ గురువారమునాడు మహాత్ముడు బొంబాయి నగరమును చేరి ఆచట పండిత మదన మోహనమాలవ్యా జయకరు, నటరాజు, జిన్నాగార్లు మున్నగు స్వతంత్ర నాయకులతో ప్రసంగా బొంబాయిలో ప్రతినిధిసభను జరిగించిన వారును రాజప్రతినిధి వ్యారా దేవనాయకుల సమావేశమును జరిగించుటకు ప్రయత్నించుచున్నవారు యిట్లుగొప్పని చర్చించెను. వారు కొన్ని కలహాలను తెలుపగా వానిని గూడ నాలోచించెను. బాబోలికి వచ్చి కార్యసంఘ సభవారికి తమ అభిప్రాయములను తెలుపదగునని మహాత్ముడు నాయకుల నాహ్వానించెను.

నాయకులు బాబోలికి వెళ్లుట.

అందుల క రి క రిం చి పండిత మాలవ్యా జయకర్, నటరాజ్ గార్లును గాంధీజీ అసమాయాతము గారును, కల్కాను సీటు వోటాని కంకర లాలు గారును మరెక్కువ రిం చి యు 11 వ తేదీ యు క య ము నకు బాబోలి చేరిరి. రైలుస్టేషను వద్ద వారికి గోధేలు (మహారాటా ప్రతికా సంపాదకుడు), పోటీలు జరుగుభానుగార్లు స్వాగత

మొసంగిరి. వేలకొడి ప్రజలు ఖడ్గ బట్టలను ధరించి స్టేషను ప్లాటుఫార్ము మీది క్రిక్కిరిసి యుండిరి. తాను రాజాలనని తేతభక్త కొండా వేంకటప్పయ్యగారు మహాత్మునకు తంజి వార్త పంపెను. ఈనాయకులు 11 వ తేదీని కార్యసంఘ సభ్యులకు తమ అభిప్రాయములను తెలియజేసిరి. మహాత్ము డదివరకే వ్రాసియుంచిన చిత్తు తీర్మానములను స్వతంత్ర నాయకులు గూడ నామోదించుటచే వాని నతడు కార్యసంఘ సభలో నుంచెను. పిమ్మట చర్చ జరిగినదిగా వి పండిత మాలవ్యాజ్ ప్రభృతుల హితోపదేశము సభ్యుల భావములను మార్చును కలిగింపకపోలేదు. అత్యల్పముగ పదములను సవరించి సంఘమువారు తీర్మానముల నామోదించిరి. (తీర్మానములు నిన్నటి సంచికలో ప్రకటింపబడెను.)

బొంబాయి ప్రజల, పత్రికల అభిప్రాయము

కాంగ్రెసు సభ్యులలోను యితరులలోను నివాసమును స్థిరచిత్తమును గలవారు రందరు నీ తీర్మానముల నామోదించెదరు. కాంతి యంతముగ సమష్టి ఆక్టోబరునమును ప్రారంభించుటకు తగిన పరిస్థితు లేర్పడినవి తెలంచువా రందరును ఘోరకుపూరు మున్నగు వోట్ల జరిగిన దురాగతములను బట్టి నిశానిం చ వలసి యుండు రని బొంబాయి జాతీయవాద పత్రిక తిదికకత్ నాంబూల నుండి వ్రాయుచున్నవి. గాంధీ గారి అనుచరులలో యువజనులకు మాత్రమే తీర్మానములు చాలా ఆశాభంగమును కలిగించెను. వారికధికమగు విచారముకలిగినది. గాంధీగారు మంచి ఆలోచనచేసిరి. కలకత్తాలో కూడిన ప్రస్తుతస్థితిలో నిహాత్తుకలన మంచిలాభము కలుగగలదు. గౌరవమునకు భంగముతేకుండ ప్రభుత్వమువారికిని ప్రభావానుకులకును సమాధానము రుదురుటకు అవకాశము తాగుగా సేర్పడినదని ఎల్లవారును తలంచుచున్నాడు. ఈ తీర్మానములకు చేయబడుటవలన అసహనోద్యమము కలిగిన పత్రికలు అంతు ప్రకటనకు నిలుక గలిగినవి. ఇకముందు బెయింతు మగును. మహాత్ముని యాపదేశము ప్రకారము కార్యసంఘమువారిట్టి యాచితకార్యము నొనరించుటకే యంత్యముగనుండు సమాజముగానున్న పరిత్రాసము తాగుగా ద్రువపడినవని అసహన వాదులలో ప్రముఖులను ధీయాత్తులను నుడివిరి

ఘోరకుపూరు పరిస్థితులు

10 వ తేదీనిగూడ ఘోరకుపూరు పరిస్థితులు కలకత్తాముగా సేయబడెను. చారీచారావారికి పట్టిన గతియేమిటను పట్టగలవని కొన్ని స్టేషనుల పోలీసులతో కల కాకాళ కావన్న పుత్తెములు వ్రాయబడెను. వెక్కు స్టేషనులవారు అల్లరులు జరుగునని కంకించి సహాయమును కోరిరి. జోరయా నాస్కారు స్టేషనులకు వైసికులను మున్నగు గంజీకి సాయుధులగు పోలీసులను పంపిరి. ఖతీలడారులో చాలమందిని పట్టుకొనిరి. యాదోగ్రులు కనిపెట్టి సన్నాహముతో సన్నాకుగాన మరల దురాగతములను జరుగనియ్యరని ఘోరకుపూరునుండి యొక విశేషి వార్తాసంఘమువారికి తెలిపెను.

ప్రతికాభిప్రాయములు

బొంబాయి | కానికలు

చారీచారా దురాగతములను బట్టి కార్యసంఘసమావేశము నవసరముగా జరుపుటయును ఆసభకుపండిట్టి మున్నగు స్వతంత్ర నాయకుల నాహ్వానింబుటయును గాంధీమహాత్ముడు నింతుకుదని నిరంతరమును నిందించువా రిక నెన్నటికి నట్టినిదను మోపకుండ నట్టివారికి వాక్సంఘమును కలిగింపగలవు. రాజప్రతినిధికి లేఖ వ్రాయుటలోను మరల నిపు డిట్టి నిర్ధారణ చేయుటలోనుగూడ మహాత్ముడు స్వభర్తమును పూర్తిగా సత్యముగా సెనార్వలడనుట నిశ్చయము. అత డెంతటి మహనీయుడో ఎంతటి వ్యవహారదక్షుడో ఆవిషయ మిపుడు ఆక్షోల్ల ఘనము నిట్లు నిలుపుచేయుటచే లోకమునకు బాగుగా విదితమై యి.మహాత్ముడు మతయోధ్యమును సాగించుచున్నాడు. బ్రిటను దేశపు నూలుతోడను బ్రిటిషువారు భారతీయులకు భౌతికర్రలని మాంటాగూగారు చేసిన అవమానకర మగు సిద్ధాంతముతోడను మహాత్ముడు యీమతయోధ్యమును నిర్మలినఖడ్గముతోను నిర్మలభావముతోను దృఢచిత్తముతోను సాగించుచున్నాడు. అతని యుద్ధ్యు మెవ్వరినిగూడ తనకుఁగ్రతునని అంగీకరింపడు.

ట్రీబ్యూనుపత్రిక.

లాహోరులో వెక్కుదివపత్రికలు బాబోలి తీర్మానములను ప్రకటించెను. ట్రీబ్యూనుపత్రిక యొక్కటి మాత్రమే వానినిగూర్చి వ్యాఖ్యానముచేసెను. ఇట్టి తీర్మానములుచేయబడిన బాగుండునని చాలమంది కోరుచుండిరి గాని కార్యసంఘమువారిట్టి తీర్మానములను చేసెదరనిమాత్ర మెవ్వరును తలంచియుండలేదు. ప్రకృతిచేసిన హెచ్చరిక అని అనర్థముగ నుడువదగిన చారీచారా దురంతములవలన కార్యసంఘమునకు లాభకరమగు భావపరివర్తనము కలిగినది. ఇక దొరతనమువారు లేమి చేసెదరని రాజప్రతినిధి వంగరాష్ట్రాధిపతి తేజీ సభ్యుడు మున్నగువాండు తమను కోరిన మరతులన్నియును పూర్తిగా సెనార్వలడెను. దైవసంకల్పమువలన కలిగిన యీ అవకాశమునుబట్టి తమవిధిని దొరతనమువారు పూర్తిగా గుర్తించి కలకత్తాలో రాజప్రతినిధి యొసంగిన వాగ్దానమును చెల్లింపవలదా? నిర్బంధకానములను తద్దుచేయుకుండుటకును వానికింత చెరసాల కంపబడిన వారి నందరిని నడలకుండుటకును చక్కని ప్రాతినిధ్యముతో గూడిన తేజీయనాయకుల సమావేశమును జరుగకుండుటకును ప్రభుత్వమువారికి సేమి సమాధానమును చెప్పగలగుదుర?

బాప్టిస్టాగారు రోనాల్డు షేప్లెట్ ప్రభువు

వాదమును ఖండించుట.

బారీయాలో జరిగిన ప్రేతు యూనియను కాంగ్రెసు సభ కళ్ళకుతర పడించిన బోనెత్తు తాపిస్తాగారు రోనాల్డు షేప్లెట్ వాక్యములను ఖండించుచు ట్రెయ్యు అఫ్ యిండియా పత్రికకు వ్రాసెను. పనివాండ్ర మజతానుగూర్చి ప్రేతు యూనియను కాంగ్రెసువారు తెలిసిన విషయములు బొంబాయి దొరతనమువారు జననరేలలో ప్రకటించిన తేమక గెట్టులో ఏడు చేపిలు పట్టినది. ఆ యభిప్రాయము లతిశయకే దొరతనమునకు తెలుపబడినందున సభ జరుగక పూర్వ మానిషయమునం జేయియును తెలుపబడతేడు. ఇంగ్లాండుతోము నందుతల యిండియాలోగూడ కాక్కులు ప్రభుత్వమునకు ప్రక్కలో బట్టెముగా కనబడుచున్నాడు. కాక్కులను తాజీయముల ముకడగా గొందుకొనకత నను ప్రత్యేక సరికల్ప మొక్కరిని తేమక బాప్టిస్టాగారు వ్రాసిరి.

వంగ రాష్ట్రము

పాశ్చాత్యసంఘ వార్షికసభ

14-వ తేదీన కలకత్తాలో జరుగు పాశ్చాత్య సంఘ వార్షిక సభయందు క్రి. తా. బోతులూని పాపిఫిక విశేషములను గూర్చియు తాజీయస్థితి గూర్చియు తీర్మానము అవసరమైన బతును.

కర్రకత్తులను తైజారులను అమ్మి భాగిసెనందుకు శిక్ష

కలకత్తాలో అబ్దులు అజీజ్ అను నరసియెత్తు చాళి కర్రకత్తులను తైజారులను బోరకెను. వానిని ఖరీదుకు పంపకతనని అతని కసహాయవాదులు వ్రాసిన లేఖలను గూడ పోలీసు వారు పట్టుకొనిరి. అతనికి 18-వ తేదీని తన సువత్సరము కలిగి యియును 300 రూపాయలు భార్యనాయకును పంపబడెను.

సిల్లాలో-ఖిలాఫతు వలంటీరులకు శిక్ష

సారాదుకాజులకడ తోఖించినందులకు రి గురు ఖిలాఫతు వలంటీరులకు సీల్ పంజాబ్ లో చెడి ఖాళియేమి కలిగినదో చేసెను.

ప్రాంత గానాడును, కావున సంకల్ప వేసినదని గాని, ఒంటరిగాను బడవేసినదని గాని, తనను కాల్చివేసినదని గాని యేమి బెదిరించినను, నిరాకరణవాదులగు కయిలలు శత్రుణులు పేర జెయిలలు యెదుట క్రింగబడి నిట్లుకొను మన్ననతో అటుల జేయ తీర సగ్గురింపవలయును. అసౌఖ్యముగ నున్నదని మరలవస్త్రముల ధరింప ధిక్కరింపవలయును. అశుభ్రమైనట్టియు, అరుగైనట్టియు ఆహారమును తినినాడును. గౌరవము జేయుట కొరకై జెయిలు అధికారి అటువెళ్లుచుండ 'సర్కార్ యేక్ హౌ' 'సర్కార్ సలాం' అని వంగి వంగి సలాము చేయుటకు తీర సగ్గురింపవలయును. జెయిల్లో ప్రభుత్వ వస్తువులను మనలను ముప్పుతిప్పల బెట్టలంచినను మనము ఏమాత్రము నీచమునకును బాల్పడక, బాధలనన్నింటిని సహించుటకు బలము నీయవలసి నదిగా భగవంతుని ప్రార్థింపవలయును. ప్రాధానోదరులను వారిమిత్రులను కరాచీ జెయిలును పూతకం తముజేయుదురు గాక! సింధీ ప్రాధానరక్షకులని కాశీజెయిలును పవిత్రము జేయుగాక! కాశీజెయిలులో నిరాకరణవాదులను బెట్టు తిప్పలను నీచమును ప్రాధానరక్షకులనిగాను వారి కిష్టమును జూడలేకున్నారని తెలియుచున్నది. సంయుక్త రాష్ట్రములో కాశీజెయి నిర్బంధితులకు సత్కారము అదర్శప్రాయముగ నున్నదనియు, ఆగ్రా, లక్నోలలో గూడ నట్లే యుండ, కాశీ లోను ఇతర చోట్లను తదవ్యతిరేకముగ నుండుట యే లాజో దెలియకున్నది. స్థానికోద్యోగులు, నై యథికారుల మాటల వినుచుండ తన ఇష్టప్రకారము చేయుచుండిరా? దీనిబట్టి భారత కారాగారములలో నేరస్తు లెట్టి కష్టస్థులై జెప్ప : లవిగానంతటి వానిని బాండుచున్నారో ప్రజలూహి! ప్రయగాక! ఇట్టి సత్కారము జెయిల్లో ఒక్కరాజకీయనిర్బంధితులకేయని నేనునమ్మను. నిజముగ నేరముజేసినవారలను యంతకంటే పీనముగ జూచి వారిని వశపరచుకొని, దయాదాక్షిణ్యములు లేక జెయిలులను వార్డులను నిరంకుశముగ ప్రవర్తించెదని నేను నమ్మెదను. మేము స్వల్పసంఖ్యాకులముగ ఇదివరలో తెలియక నేమి స్వప్రియత్వము లలననేమి, ప్రభుత్వవిధానమున కందనిచ్చి లక్షలకొలది ప్రజలను ఆ ప్రభుత్వమునకు దాసుల జేసితిమి. క్షాయము క్రమముపే, 'మానవాళికి యీస్వల్పసంఖ్యాకుల మూలమున గావించుచు' తరాన్యాయములకు ఆ భగవంతుని యెదుట మేము ప్రత్యుత్తర మీయవలసి యుండును. ఈ ఘోరములన్నియును నిరాకరణ వాదులను బాధించుటవలన నే బయల్పడినవి.

ఈనీచకార్యములయెదుట, కరాచీ అధికారులు హాలానా మహమ్మదాళి, జబ్బుకు కిగిటుల డాక్టరు చెప్పిన ఆహారము నీయవండుట స్వల్పవిషయముగ గాన్పించుచున్నది. హాలానాకు వెన్నయు, వలయునన్ని వేరువేరుగా కాయలనున్న ఇయ్యలేదనినమాట నిజము కాగూడదని నేను తలంచుచుంటిని.

జెయిలులో నెట్టి సత్కారము గావించినను, ఈవల మన్న వారు చేయవలసినవి తెలియియున్నది. కోపము వచ్చి తొందరపడి యేపనియు జేయగూడదు. మన మిత్రుడు, యంగ్లీషువారి నేమి భగవంతుల నేమి కరుణమాలి నీచముగ నున్న పనికిమాలిన విధానముతో సంబంధించి యున్నాము. మనము నిజముగ నొక పెద్దకోగమునే చికిత్సజేయుచున్నాము. ఇంగ్లీషువారుగాని, భారతీయులుగాని వైకాకచివు అలోచన గల చారని నేననుకొనను. వారు చేయునదేమియో తెలియక నే అటుల జేయచున్నారని నా నమ్మకము. వారు తిప్పు జేయచున్నామని యోచించుకొనను. హింసావిధానము ఈస్థితిలో మానవో చితమైనదని ధ్వజనియును వారలు చాలనుంది గలరు. మనము గూడ చాలనుందిను సహనములేక యేకో తొందరపడకేసి, ఆపట్టి యవసర మది యని సమర్థించుకొందుము.

పైన వ్రాయునట్టికి సోదరులు సోదా దాడులనుండి కంగిరింపలేదనియు, సోదా బలవంతముగ జేయుట ననియు, వారిని ప్రత్యేకముగ గడులలో ఒక మాసము ఉండునటుల శిక్ష వేసెదనియు అచట నున్నవారలు చాల నీచముగ ప్రవర్తించుచున్నారనియు తెలిసినది. ఇదియంతయు నిజమైనందులకు నాకు చాల విచారముగ నున్నది. చెర సాలలలో, ఇట్టి సుప్రసిద్ధపూరుఫలకాయములతో కొంచెము సత్వరార్జనముండుననియు, హింసలకు పాల్గొనరనియు విశ్వసించుటకు అవకాశముండెను. ఆలోచనరుల యిటుల బాధించినమాట వాస్తవమే యైనచో, యాయాంకోశము ప్రబలమాయ నేని అందులకు ప్రత్యక్షమువారే బాధ్యులగుదురు.

నిరాకరణవాదు లింకను పరిశుద్ధులొనగావలయు నని భగవదేవుడై యున్నదని విశదమగుచున్నది. ఈఅగ్నిపరీక్షకు

సోదరులు నిలిచి నిష్కళంకముగ బైటబడెదరని నాకు దెలియును. కరాచీ నిర్బంధితులందఱును పెరికలవంటి వారు. జాగ్రత్తగ నుండుట యెట్లో దెలిసిన వారు. సోదరులకును, డాక్టరుకియూ, పీక గులాం ముజాహిద్ గారలకును వారి మిత్రులకును గావించిన బాధకములకు అందఱును వగది తీరెదరు. ఇట్లు అవివేకముగ నెంతటి అగ్రహకారణముల గల్పించినను, మనము ఆత్మనిగ్రహము గల్గి యుండువలయును. మనము మన ప్రతినకు బద్ధులమై యుండుటలోనే మోక్షము గలదు. మనకు యేదైన విషయము వ్యాధయవిచ్చేదకముగ నున్నచో మరింత యహింసావ్రతానస్తాతలము గావలయుగాని తగ్గిపోగూడదు. సాత్విక శాసనోల్లంఘనమువై దృష్టివంచి యందులకు వలయు పరిస్థితుల నేపించుటకు తొందరపడవలయును. హిందువులును మహమ్మదీయులును, యితరులును సన్నిహితులు గావలయును. ఇంకను మన వద్దనున్న విదేశవస్త్రముల విడనాడవలయును. చేతిలో వడకిన నూలుతో కద్దరును తయారుచేయుటకు బాగుగ బూనుకొనవలయును. మనము వేసికొనిన కార్యక్రమమును శాంతమున పూర్తిజేయవలయుగాని, అగ్రహము గల్గి యహంకారము దెచ్చుకొని కాలయాపన జేయుట వలన లాభ మేమియును లేదు. జెయిలులోని వారలను బాధించుటతో మనము బాధపడుట యేల? ప్రభుత్వమువారు అక్కడ సత్కారమును గూర్చి యే విధమైన యెడంబడిక ప్రభుత్వము వారితో జరిగియుండలేదు మనము యెట్టి మరతులు లేకుండ నే మనతనవులను ముక్కలు ముక్కలు జేయుట కైనను ఒప్పుకొని వారి కప్పుగించితిమి. అందులకు భగవంతుడు బలము ననుగ్రహించు గాక! ఏకాంశముచేత నైనను సత మనము శాంతమును వీడనూడదు.

అసత్యారోపణలు:

నిష్పంధవిధానమును సమర్థించుకొనవలెనను యాతురముతో తద్విధానసమర్థవాధికారులు, కొన్ని యాధారములేని విషయముల ననుసరించుటకు వెనుదీయలేరి. హాలానా అబ్దుల్ బాశీ సాహెబు, తాను నిరాకరణోద్యమ సంకల్పమును అహింసాబద్ధమై యుండునని ప్రతినవైకొనినది మొదలు మనోవాక్యాయకర్మలందు దౌర్జన్యము మాట తలపోయి లేదనియు, అందుల కితరుల ప్రేరేపింపవలెన లేదనియు వ్రాయుచున్నాడు. ఆయన అహింసను బోధజేసి తనను సారముగ ప్రవర్తించితి నని చెప్పుచున్నాడు. రికార్డుల కాని యిండిపెండెంటు ప్రతీతి యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—

“హాలానా అబ్దుల్ బాశీ 'హింద' దినపత్రికలో, సర్ విల్లియం విస్సెంటుగారు మంజూరిపు చర్చలో హాలానాదౌర్జన్యజేరకుడని చెప్పిన సంకతిని ఖండించిరి. నాలుగు మాసముల నుండి యేమియు నుపన్యసించియుండ లేదని ఆయన యనుచున్నాడు. ఈ మధ్య నొక మహమ్మదీయ సభలో జరిగిన యుపన్యాసములో గూడ, కిలాఫతుసమన్వేషిసాగ్రమునకు భారత మహమ్మదీయులకు దౌర్జన్యవిరహిత నిరాకరణోద్యమ మొక్కటే తరణోపాయ మని చెప్పి యుండిరి. కాంగ్రెసు కిలాఫతు కార్యక్రమము దౌర్జన్య విరహితముగ నుండి, తుట్టు తుదకు బ్రిటిషువారిని, కిలాఫతు పంజాబు వివాదముల చక్కబయిచునటులను, యిండియాను బ్రిటిషు స్వపరిపాలన దేశములలో భాగస్వామిగ నుండునటులను జేయు నని ఆయనకు గట్టి నమ్మకము గలదు.

పండిత జనమార్గాలు నెహ్రూ) తనవై మోపబడిన నేరమును గూర్చి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

“సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆర్థికవ్యవస్థకు సర్ లూడవిల్ పోర్డ్మెంట్ గారు, కాసనభలో జనవరి 21-వ తేదీన తమ యుపన్యాసములో యొకరిని ముక్కలను జేప్పినటుల బయల్పడవడినది:—

“నేను జనమార్గాలు నెహ్రూగారిమాట జెప్పుచున్నాను. ఆయన తుట్టుతుదకు రాష్ట్రపత్నిభాగములలో నొకటోక నుపన్యసించుచు రాజప్రోహపు సెక్షనును ఒకమాటయైన సోకుండ పదివి, తన జీవితోద్దేశము రాజప్రోహమునున్న వైరధ్యము నున్న యెక్కువ జేయుటయేయని యాయన చెప్పెను”

“ఇదియూహిత్యము. నేనుయొక్కవను యేయపన్యాసములలోను పీనలకోడ్లలోని రాజప్రోహపు సెక్షనుగాని మరియే సెక్షనుగాని, మాటమాటగాని మరి యేవిధముగాని జెప్పి యుండలేదు. నాతో నెట్లిన చోటుకెల్ల యిండియను పీనల కోడ్లను దీసికొని పోను. పోనీ ఆ సెక్షనలను కంఠతః వచ్చు

నట్లైన జేసికొనుటవలన లాభముండునని యెను నాకుచోచలేను. నే నెన్నియోసారులు ప్రస్తుతప్రభుత్వవిధానముతో వైరధ్య భావముతో నుండవలసినదే యని మాత్రము బోధించితిని. అది నావిధి. ప్రతిభారతీయుని విధియుగూడ నైయున్నది. అందుచే నేను యిండియను పీనలు కోడ్లు 124 ఎ సెక్షనుకు విరుద్ధముగ నేరము జేసినవాడ నైతిని. అయితే నే నెప్పుడును సార్వభౌమపాలకులలో వివిధభాతుల వారిలో ద్వేషము గలుగజేయుట కేమియును జెప్పియుండలేదు. సమయము వచ్చినపుడెల్ల అట్టిద్వేష మేమాత్రముండ గూడదనియే నేను జెప్పుచుంటిని. నేనటుల గాక విరుద్ధముగ ప్రవర్తించితి నేని సత్యము ప్రేమ వీనియొక్క మాహాత్మ్యమును ప్రపంచమునకు చాట సమకట్టిన మహానాయకుని యనుచరుడ ననిపించుకొన దగ్గును.”

ఈపెద్దమనుష్యులవై యసత్యారోపణల గావించిన ప్రభుత్వోద్యోగులకు వారు దౌర్జన్యమును బోధించినను, అందుకు సమ్మతించినను, నిరాశ్చర్యమే సాక్ష్యముతో వారు అది యసత్యమని బుజువుజేసికొనవలెనని తోచలేదు. సర్ విల్లియం విస్సెంటుగారు హాలానా బాశీకిన్ని, సర్ లూడవిల్ పోర్డ్మెంట్ గారు పండిత జనమార్గాలకును క్షమాపణ నిచ్చెదరా?

రామచంద్రపురము తాలూకాపై తులనభ

ఈసభ యీసెల ౧౦ వ తేదీన రామచంద్రపురమున నిష్టావలయావరణలో గొడవర్తి వెంకట్రావుగారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. తాలూకాలో వివిధ గ్రామముల నుండి ను మారు పదివేలమంది రైతులు దయచేసిరి. ఈ సభలో న్యాయ వాదులెవరును కలుగజేసికొనలేదు. సభ జరపినవారు అందరును రైతులును కొందరు మాత్రము ప్రచారకులును, సభాధ్యక్షులు రాష్ట్రపతిశ్రమను గురించియు శ్రీకృష్ణజన్మస్థాన మలంకరించిన తాలూకా నాయకుల గురించియు, క్రిత్తికేస్తులైన హనుమంత రావుమతులుగారిని గురించియు ముచ్చటించిరి. పిమ్మట యీ క్రిందితీర్మానము చేయబడినది

౧ క్రిత్తికేస్తులగు కోపల్లె వాసులంతయు పంతులుగారికి యాత్యశాంతిని గోరుచు వారి కుటుంబమునకు సభివారి సానుభూతిని దెలుపుట.

పంతులుగారి దేశభక్తినిగురించియు వారి అఖండత్యాగము పట్టుదల ఉత్సాహము, కౌశాలాభివృద్ధికి యనుక్షణము వారు పడిన క్రమను గురించియు దుష్ప్రార్థి లక్ష్మీనారాయణగారు విపులముగ జెప్పిరి.

౨. శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమున కిరిగిన తాలూకా నాయకుల సీసభవారభినందించుచున్నారు.

౩. ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుటకు తమపదవులకు రాజీనామాల నిచ్చిన వారిని యీసభవారభినందించుచు మిగిలిన వారిని వెంటనే రాజీనామాల నిచ్చి దాస్య విమోచకులు నందని కోరుచున్నారు.

రాయప్రోలు లక్ష్మీనారాయణ ధన్య బుచ్చిరాయుడు, మల్లెపూడి బుచ్చి వెంకట్రావుగారు గృహస్థులనిచిరి. వైట్ల నారన్న గారు మద్యపానశేధమునకై వారు చేయుచున్న కృషిని గురించి బోధించిరి.

౪. సున్నె శాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధమగుటకు దిల్లి మరతులను పూర్తిచేయుటకు కోరుచున్నారు.

కురంగళ్లరాయగారు స మ ప్తి శాసనోల్లంఘనమునకు వర్కింగుకమిటీవారి తీర్మానానుసారము మరతులలో జాత్యైక్య కృతి శాంతము, తమ, స్వదేశ వస్త్రోత్పత్తి, తదవ్యాపకము, అస్పృశ్యత, మొదలగువాని గురించి మహాత్ముని యుపదేశానుసారము చక్కగ నుపన్యసించిరి. ప్రజలు తమ మరణిరాష్ట్రలను పోగొట్టుకొనుటకు మాత్రమే గాక తుదకు ప్రాణములు గూడ నమర్పించుటకు సిద్ధముగా నుండవలెనని హెచ్చరించిరి.

౫. కాంగ్రెసువారి తీర్మానానుసారమును, మహాత్ము యజ్ఞానుసారమును రైతులందరును ప్రియవతి కిస్తీలకు పన్నులు చెల్లించవలెను.

సాక్షిసీతారామయ్య, చెరబారి వరహాలక్ష్మీవరసింహం, డాక్టరు పట్టాభిరామయ్యగారు యపన్యసించిరి.

పిమ్మట డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యముగారి తల్లిగారు విజేఖిట్టల వలన గలుగుచున్న హానినిగురించి రాష్ట్ర పరిశ్రమనుగుంచి యు, దేశీయచారములను గుర్తించి యు లక్ష్మీపదమును నాలోగ్యప్రథమునకు నగు నాముదవుచేప ముపయోగమునుగురించి యు నుపన్యసించిరి. ఖద్దరునిర్మాణమును గురించియు, నితర విషయములను గురించియు నొక పెద్దాపురం వాస్తవ్యుడు ఒకరైతు ఒకవైస్యడు, మాట్లాడిరి. ఆధ్యక్షుని యంత్యోపన్యాసముతో సభ ముగింపబడినది.

గుంటూరు - ఎతిరాజులు నాయుడుగారు

అయ్య

అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం 12 వ, తేదీగల సంచికలో జిల్లా బోర్డు అవస్థలు మున్నగు విషయములను గూర్చి జి. కె. దేవర గారు వ్రాసిన యంశములు కేవలము ఈ ద్వారా ప్రకటనయైనను నున్నందున వాని సత్యత్యము తెలిసికొనుట ప్రజలధర్మమని యెంచి దానికి ప్రత్యుత్తరము వ్రాయడమైనది. దయయించి ప్రకటింపజేయుట.

(1) దేవరగారు బాపట్లనుండి మాన్యువల్ కచ్చివది మొదలు జిల్లా బోర్డు ప్రసిడెంటు గారు పి. ఎతిరాజులు నాయుడుగారితో నెంతో యోగము గలిగి వారి యింటనే అనుదినమును విందులు భోజనములు గుడుచుచు వారి మోటారు మీద దిరుగుచు కులాసాగా కాలము గడుపుచుండెడి. కొద్దిదినములకే జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. తరువాత గుంటూరు బస్ స్టేషన్ వీరికి యుభయిద్వలైనను తెలియకున్నను యెట్టి అధిపాదులు లేకున్నను ప్రజలు అయ్యముచువుచున్నను ఏదోవిధముగ మామ్యునిసి పాలిటికి నియామక సభ్యులుగా వచ్చిరి. దరిమిలాను గుంటూరు తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగా కూడ నియమింపబడిరి. దేవరగారు యీ హాళిలలో తృప్తిపొందక జిల్లా బోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటుగ రావలెనని విశ్వప్రయత్నములు చేసి ప్రెసిడెంటు గారిచుట్టు తిరుగుచు వారికి సకల విధములతో ద్వేషించుచుండిరి. నియామక మున్నంతవరకు తమకొరకలకు దీర్చుకొనిరి. కాని వైస్ ప్రెసిడెంటు పదవి ఎన్నిక మూలమున జరుగగలసినప్పుడు దేవరగారి కొరకలు నెరవేరకపోయెను. జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటు గారు తనకు సహాయము చేయుట లేదని దురభిప్రాయపడి ఆయన యందు ద్వేషభావము పెరిగి పుట్టెను. వైస్ ప్రెసిడెంటు ఎన్నికలు జరుగవలెనని రెండు మూడు సార్లు జిల్లా బోర్డును చుట్టకు వెట్టిరిగాని కొన్ని తాలూకా బోర్డులనుండి ప్రతినిధులు జిల్లా బోర్డుకు రావలెనని వైస్ ప్రెసిడెంటు పదవి నిలుపబడినది. ఈ నిలుపుదలకు కారకులు ప్రెసిడెంటుగారి యని అపోహతో దేవరగారు జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారిపయి కొన్ని నిందలను మోపి ప్రతికలలో ప్రకటించిరి.

దేవరగారు తమకు వైస్ ప్రెసిడెంటు పదవి వచ్చిన పూర్కుండుటయు లేవన్న ప్రతికలకు లేవనివచ్చియు వ్రాసి కని తీర్చుకొనుటయా? ఇది దేవరగారి కింది దృఢమును సూచించుచున్నది. ఇక దేవరగారు ఎతిరాజులు నాయుడుగారిపయి ఆరోపించిన నిందలు ఎంతవరకు సత్యములో యోచించుదము.

టోలు గేటులు

ప్రతి జిల్లాలో జిల్లా బోర్డులకు టోలు గేటు పన్నులున్నవిగాని ప్రధనుముండి మాగుంటూరు జిల్లాకు అట్టి పన్ను లన్నిటో ట్లనులేవు. కాని పూర్వముకన్న జిల్లా బోర్డుకు వ్యయ మధికమైనది. పూర్వము ఒక్క బాపట్ల హైస్కూలు మాత్రమే జిల్లా బోర్డుకింద నుండెను. ఇప్పుడు 3 హైస్కూలున్ను అనేక మైన మిడిల్ స్కూలును జిల్లా బోర్డుకిందికి వచ్చినవి. కాటకముకల్ల జిల్లా బోర్డు నాకర్ల తీర్థములు అధికము లయినవి. జిల్లా బోర్డు సభ్యుల సంఖ్య అధిక పగుట చే వారి ప్రయాణ భర్తులకు ఎక్కువ ధనము కావలసి వచ్చినది. దానికి తోడు రైలు చార్జీలు అధికమైనవి. రోడ్ల మీద కంకరకు పూర్వము రైలువారు కొంతవారి తగ్గించెవారు. ఇప్పుడు గమపాయము తీసివేయబడినది. ఈవిధముగా జిల్లా బోర్డుకు వ్యయముధికమైనది. అందువల్ల క్రొత్త గ్రామాది యేర్పాటులు చేసికొన్న గాని జిల్లా బోర్డు సదుపాయము. అందువల్ల కొన్ని పన్నులు చేయుట అవసరము కాక తప్పదు.

జిల్లా బోర్డు మైనసు బ్యాలెన్సు

ఈవిషయమై ఆర్థిక శాస్త్రజ్ఞుల మున్నగు తెలిసికొనుటకు వీలులేదు జిల్లా బోర్డుకు వచ్చు రాబడి అంతయు ఒక్క సెలలో రాదు. రెవిన్యూ కలెక్టరు సంబంధించినది మార్చి ఆక్టోబరు ములలోను ప్రావింషియల్ గ్రాంటులు మార్చి మాసములోను యీవిధముగ జిల్లా బోర్డుకు రాబడి అప్పుడప్పుడు వచ్చును. అందువల్ల రైల్వేలో ఒకప్పుడు మైనసు బ్యాలెన్సు కనబడుటయు దానిని తీర్చి సర్దుకొనుటయు, ఒక అయిటమునుండి సురక్షిత అయిటమునకు మార్పుకొనుటయు ఆచారముకద్దు. అట్టిస్థితిలో దేవరగారు ఆర్థిక శాస్త్రజ్ఞులను తోం దరపడి జిల్లా బోర్డు వివరాలతోనైనది వ్రాసియుండెడి.

గుంటూరు మున్సిపాలిటీ.

ఈ మున్సిపాలిటికి నాయుడుగారు చేర్చుచు గానుండి జీవులపాలు చేసినది కూడ నొకనిందను మోపితి. నాయుడుగారు 6 చేర్చుచు గానున్న రెండు టరముల కాలములో మున్సిపాలిటీ

అభివృద్ధిలో నేయున్నది. పన్నులు బాగుగ వసూలైనవి. ఆవిషయమై గవర్నరు మెంటువారి రిపోర్టు తారాగ్రహము. క్రొత్తగా వచ్చిన కాంసిలువారుగూడ నాయుడుగారిని మెచ్చుకొనుచు నొకటి ర్యాంకు ముచేసి 8 కార్డు చేసిరి. మరియు మూడు వేల ఖర్చులు వెట్టి ఒక సెకండ్ రీమార్కెట్టును గట్టించిరి. దానిమీద మానము నకు నుమాను రు 150 రు ఆదాయము వచ్చుచున్నట్లులు చేయబడినవి. 8 వేల పెట్టుబడిమీద సెలకు రు 150 లు ఆదాయము తీయుట స్వయం లాభమో యోచించుట.

గజము 8 పానూయలకు వైగా విక్రయమును బస్టీ నడి బాద్మనున్న రాజాగారిస్థలమును 1 రూపాయకు తీసిరి ఆస్థలమును మున్సిపాలిటీ పోర్టులను నై రాలకు వుండుకొగా కేషిం చిన స్థలమును గృహములనుకట్టకొనుటకు అమ్మినచో దాదాపుల తూర్పు పానూయలమిగులను. ఇది మున్సిపాలిటీ సహాయనిరాకరణ వాదులకల మైదున్నను 7 బాగారిస్థలము విషయమై చక్కచచ్చి పూడు అది ఆదాయముతో కూడుకొన్న దశలించి వర్ష మెంటులో అప్పు తీసికొని రాజాగారి వద్దకుండి తీసికొనుటకు నిర్ధారణ చేసికొన్నార గాని స్వయం వదలుకోలేదు. నాయుడుగారు వర్తక సురక్షి బాగుగ తెలిసినవారగుటచేత మున్సిపాలిటీకి వరుంబడి కచ్చు ఏర్పాటులను చేసియుండెడి. ఇవియున్నయు కప్పిపుచ్చి ఏవిధముగా నైనను నాయుడుగారిమీద నిందలు మోపి కని తీసికొనవలెనని వ్రాసి వ్రాచిలుగా నున్నట్లు లేటపడక మానదు.

ఎవరెన్ని వ్రాసినను ఎతిరాజులు నాయుడు గారియందు సుగణములు చాలగలవు.

మేము అనేకమంది అధికారులను చూచితిమి వారికి కొద్దిపదవిరాగానే ఎంతో విప్లవీను చీద సాధనము భావమేలేక తుదకు నోరుపట్టి మాట్లాడిన తమభవితో లోపలని యెంచెడి వారు. కాని నాయుడుగారిపట్ల అట్టిభావము కానరాదు. వారు నిగర్దులు. తమ తాజేదారులని చిన్న వృద్ధుని వచ్చినను సగారముగ వారితో ప్రసంగించి వారి యిక్కట్లను సావధానముగ వివేది స్వభావముగలవారు. చీకసాదలయందు అభిమానము మెండు. ఆయన బ్రాహ్మణేతరుడైనను బ్రాహ్మణులకు గూడ నోరేలనుయచ్చి అదరించుచున్నారు. తెలివితేటలు, సమర్థతలను ముందుచూచి తరువాత కుట్రమునుచూచుచుండు. వైఅధికారులకు ఆయాజంకడు గాని ప్రజలకు భయపడును. తన అధికార కాలములో తనకు కలెక్షన మేలు జిల్లా ప్రజలకు చేసి కీర్తిగడించ వలెనెడి అభిలాషగలవారు. ఇందు అసత్యములేవు. కావున ఈ క్షుణ్ణితో వ్రాసిన వాడుకలు చెవియొగ్గని తలంచుచున్నాము. [గుంటూరు పురవాసి]

రాముబహద్రు యతి రాజులు నాయుడుగారు (జి. కె. వి. దేవర. బి. ఎ. బి. ఎల్. గారివద్దనుండి)

ఈ సెల మొదటి తేదీ దర్బారు ప్రతికలో "గుంటూరు వాసి" యని ఒకరు వ్రాసిన వ్యాసమును జూచితిని (1) నేను బాపట్లనుండి వచ్చినతరువాత నాయుడుగారితో విషయత్యముగా నుండిన సంగతి ఎల్ల గడును వివరమే. తమకు చెప్పుకులకును, వర్తక పుటకులకును, మోసపోయి ఆయాతోన్న హము చేసి తిని. వారితో కలసి మెలసి యుండిన కొలదిని వారియొక్క స్వభావము క్రమక్రమముగా గోచర మగుచుండెను. నాయుడుగారు నాతో స్నేహముగా నున్నపుడు వారికి కలిగిన మేలులేవియన.

(1) నాలుగైదు సంవత్సరములనుండి గుంటూరు తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగ నుండి మేటి న్యాయవాది యైన కొంపల్లి కోటింగంగారికి జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటు పదవి యయ్యక నాయుడుగారికి యిచ్చుట.

(2) పట్టపర్తిలో జయము గాని నాయుడుగారిని, ప్రజల అపవాదమునకైనను జంకక, దొరతనమువారు విద్యావిధానమును పునః నిర్మాణము చేయుటకు ఏర్పరచిన ఎడ్యుకేషనల్ కాన్ఫరెన్సు ప్రెసిడెంటుగా నియమించుట.

(3) వీరి పదవులనుబట్టి భ్రమసి నాబోటికొందరు గ్రామ గ్రామములు తీరిగి వీరిని చెప్పి పట్టణపు శాసననిర్మాణ సభ్యునిగా చేయటం, మొదలయినవి. ఆ గుంటూరు పురవాసి నాయుడుగారు నాకు యేడియో లాభము చేసెట్లుగా భ్రమించుచున్నాడు. నాయుడుగారి ప్రయత్నములో నుండినట్లుయిన హములచాటి వె కటకృష్ణయ్య చౌదరి గారును నేనును జిల్లా బోర్డుకు దూరముగా నుండవలసినవారమే.

నాయుడుగారి దాతృత్వమువలన నేను మునిసిపాలిటీ సభ్యునిగా రాలేదు. వారు గవర్నరు మెంటువారికిని, కలెక్టరు గారికిని, యిచ్చిన పేదలలో నా పేరులేదు.

"దేవరగారు యీ హాళిలలో తృప్తిపొందవలెను" దేవరగారికంటెను, తక్కువ సామర్థ్యత కలిగి తక్కువ పరిశ్రమ

లలో జయము పొందిన పర ప్రదేశ పు మను జుడు, జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటు, ఎడ్యుకేషనల్ కాన్ఫరెన్సు ప్రెసిడెంటు, శాసన నిర్మాణ సభ్యుడై, కేక్రికి మించిన పదవులయందుండగా, నేను వైస్ ప్రెసిడెంటుగా నుండుటకు వాంఛించుట అక్రమమా, పరిహాసమా? మోసమా? వైస్ రీత్యమా? అవును, నేను జిల్లా బోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటు పదవిని అభిలషించితిని. ఎందుచేత? కార్యానుకూలమై వర్తించుచున్న నాయుడుగారి మాటలు నమ్ముటచేత. నాయుడుగారి దగ్గర వైస్ ప్రెసిడెంటుగా నుండి వారిని తెలివయిన మార్గమునకు త్రొక్కి వారిపాలన జయప్రదముగా నడుప కలుగుదు నను కుతూహలముచేత. వారి తేగవారు వైస్ ప్రెసిడెంటు పదవికి నిలువ వెట్టి బడుట తోడనే నాయుడుగారికి క్రమమైన సలహా నిచ్చుటకు నాకు సాధ్యములేదని, వారు తమపరిపాలనా పరిధిలో ములను నివర్తించుకొనుటకుగాను కొన్ని సంగతులను మాత్రమే పుత్రికాముఖంబున వెల్లడించితిని. నాయుడుగారి క్రేయస్సను కళంకరహితముగా జేయదలచుకొన్న గుంటూరు పురవాసి నేను పుత్రికలో లేనిపోని వన్నియు వ్రాసియున్నా నని వాక్రుచ్చుచు నేను వ్రాసిన కొన్నిటిక మాత్రమే, అసందర్భపు జవాబు లిచ్చి మిగిలినవానిని గురించి మిన్నకున్నాడు.

టోలు గేటులు.

నేను ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జిల్లా బోర్డు ఆలోచన సభ్యులు గేటులు ప్రతిష్టేమను యొద్దను పెట్టుటకు నిర్ధారణ చేసికొనిరి. పన్నులు విషయము చీరాల యిచ్చుండులు చాలపు కాబోలు! అని వ్రాసియున్నాను. ఈసంగతి ఈ ద్వారా ప్రకటనదా? లేనిపోనిదా? దీనిలోని ఆస్పతమేమి? ఈవిషయమై, గుంటూరు పురవాసి జిల్లా బోర్డుల ఖర్చులు అవసరముగా 40 వేలకు కొనబడిన మోటారు రోల్ల సంకతికప్పు - కొన్నిటిని విభజించి యున్నాడు. ఆదాయముల సంగతి బాగై తో వ్రాయమరచి వాడు. ఇది అన్నియు ప్రస్తుత ప్రశంస నేను వ్రాసిన టోలు గేటుల సంగతి అడదమా?

జిల్లా బోర్డు మైనసు బ్యాలెన్సు

ఈవిషయమై నాయుడుగారికిని వారి అనుచరులకును నున్న ఆర్థికజ్ఞానము పట్టపర్తియందు, ఆర్థిక శాస్త్రములో గెలుపొందిన వారు, లేకపోవచ్చును. నేను జిల్లా బోర్డుకు రెండు లక్షలువైగా అప్పుయొందనియును, చాదరి గారు బోర్డు దివాలా ఎత్తివది చెప్పి వానియును, వ్రాసితిని. దీనిలో ఆస్పతమేమి? నేను వ్రాసినట్లుల బోర్డుకు అప్పులేదా? అట్లుల చాదరి గారు చెప్పలేదా?

గుంటూరు మునిసిపాలిటీ

నాయుడుగారు గుంటూరులో చేసిన మేలులు లెక్క పెట్టుటకు విలేఖరి వకాలకు నామా పుచ్చుకొనినట్లుల గోచరించుచున్నది. శ్రీ నాయుడుగారు చేరుచును పదవివదలినప్పుడు అప్పుయొన్నదనుట తోడనే, యేమి యీ వాదము! వాదము చేసినగాని మేలులు ప్రజలను గోచరము కావనియా? నాయుడుగారి తరువాత వచ్చిన చేరుచును గారు, వారు అప్పుకట్టి పెట్టుటచేత ఒడు అగచాట్టే నాయుడుగారి మేళ్లను వేసోళ్ల చాటు ముడలేదా? వైఅధికారులకు ఆయా జంకడుగాని, ప్రజలకు భయపడును, అని విలేఖరి వ్రాసియున్నాడు. చీరాలమునిసిపాలిటీ ఉండవలయునని ప్రజలకు భయపడియేనా శాసననిర్మాణ సభలో వ్రాసికొనివచ్చి చదివినది?

గెడ్డిను నివేదిక

గెడ్డిను నివేదికను ప్రకటించుటయందు ప్రభుత్వమువారు గావించిన యాలస్యమును గురించి ఆంగ్ల ప్రతికల తీవ్రముగ విమర్శించుచున్నవి. నివేదికలోని కొన్ని ముఖ్యవిషయములను తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారు తీరుచున్నారనియు ప్రభుత్వ వ్యయమునందు 200 లక్షల పానులను తగ్గించుటకు కమిటీవారు గావించిన సలహాలను ప్రభుత్వమువారు ద్రోసివేసిరియు ప్రతికల వ్రాయుచున్నవి. ఈ నివేదికము రేపు ప్రకటింపబడును. వైసిక, విద్యా శాఖలందు 480 లక్షలను 180 లక్షలను వ్యయము తగ్గింపవలెనని సంఘమువారు సూచించిరట. వైసిక శాఖావ్యయమును తగ్గించుటవై మంత్రకర్మమునందు భేదాభిప్రాయములు బనించెనట.

సామాజ్య విమాన సమావేశమున పేజరి స్కాట్ల్యు గారి త్వరలో ఆంగ్ల, ఈజిప్టు భారత దేశములకు వాయు విమానముల ద్వారా తిహాలను ప్రయాణికులను దీసికొనిపోవు నేర్పాటులు చేయవలెననియు భారత దేశమును 4, 5 రోజులలో చేరవచ్చుననియు నుడివిరి.

బంగారు వెండి వగయిరా ఏలం నోటీసు [3445]

తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానములలో 1921 నవంబరు, డిసెంబరు లిండ్ 1922 జనవరి నెలలలో రాబడిన బంగారు వగైరా నస్తువులు యూదిగువ కనుపరచినవాటిని, 1922 ఫిబ్రవరి నెల 20 తేది సోమవారం పగలు 12 ఘంటలు మొదలు కొని తిరుపతిలో దేవస్థానం ఖజానా ఆఫీసువద్ద ఆదినమున్ను తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యే వరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలం వేయబడును. ఏలములో సవాలుచేయ కోరు వారు దేశమున కచ్చేరిలో ఏలమునకు ముందుగా నపున 1 (ఒక్క) 100) మారురూపాయల ధరా వతుకట్టి యేలములో సవాలుచేయుటకు అర్హతను పొందవలసినది. ఏలం ఖాసుపరచిన విషయ మునుగురించి శ్రీ విచారణకర్తల వారి మంజూరు నుత్తర్య సాదరయన తేది లగాయతు 30 దిన ములలోపల యేలం మొత్తం చెల్లించి లాట్లరు పుచ్చుకొనవలెను. అట్లు వాయిదాకాలములో వైకంచెల్లించి లాట్లు తీసికొనిపోయెడల వాయిదా మీరిన తేది లగాయతు మరల ఒక నెలవరకు లాట్లు అమానత్తులో పుంచడమవును. అట్టి రోజు లకు దినం 1 కి లాటు 1 కి రూపు 2-0-0 రెండు రూపాయలువంతున జరిమానా చెల్లించి లాట్లు తీసికొనవలయును. ఇందుకున్న తప్పినయెడల నదరు లాట్లు మరుయేలం వేయించి అందుచే దేవస్థానము నకు కలిగే నకలనష్టములను పార్టీ వద్దనుండి క్రమ ప్రకారము వసూలు చేయబడును.

సూచిక వివరము	గుమారు మొత్తం రూపాయలు
1. బంగారు దఫా 1 కి రు 20 కంటకు	927
2. బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు	21
3. వెండిదఫా 1000 రూపాయలవంతున	6884
4. వెండినాణ్యములు లాటుగా రకములు	5
5. హరికళా రూపాయలు	5048
6. తేగడరూపాయలు	2600
7. తేగడవైసాలు ఒక లాటుగా రూపాయలు	370
8. తాంబ్రము ఒక లాటుగా శేరు	965
9. రాగివగైరా పాత్రలు	187
10. కన్నువం వగైరా చిల్లర జినిక సామానులు	
11. వస్తువులు	

తిరుమల తిరుపతివగైరా } సి. దొరస్వామయ్య
దేవస్థానం ఆఫీసు. }
తిరుపతి 8-2-22 } దివాన్ పేషాన్

ప్రదరాంతకము

శ్రీలపాలిటి సంజీవి

గుణము లేదని నిరూపించిన వారికి రు 116 లు బహుమాన మొసంగబడును.

ఈకాలము నందంతటను వ్యాపించియుండు ప్రళయకరు (తగులుతు) మా యాచుభమునకు దనేతలకు పరిపూర్ణాలోగ్యము నొసంగిన నీ యాచుభమును కొద్దివాని కొప్పవారు సుపయోగించుటకై మానవగు ధర్మ విక్రయించుచున్నాము. ఇది శ్వేత, రక్త, హరికళ (పసుపు) నీలసావలము తరుప్రద వములను నిశ్చయముగా తుదుర్చును. తెలు బుడ్డి 1 కి రు 30-0-0 లు. తపాలఖర్చులు ప్రత్యేకము.

Sole Proprietor
Arsha Ayurvedic Pharmaceutical Stores,
COCANADA

జనకగారి రింగువరం లోషక

వై రింగువరం లోషక వ్యవయోగించిన నకల విధములైన తామర, గజ్జి, మొదలగు చర్మవ్యాధులు నీవర్తియగును. తెలు బుడ్డి 1 కి రు 0-10-0. వి. పి. ప్రత్యేకం. సోల్ యేజన్స్, కవిరప్ప యేజన్స్. (8855) పాల్కుటపూక, మదరాసు.

కోర్టులో వేదాంతము.

అద్భుత నాట్యము.

కోర్టులో వేదతా విలేఖకును.

అండను నగరమునందు ఒక వారసత్వకాసువా కోర్టు లోనికి వివాదమువచ్చెను. ఈ కేసును వినుటకు నెల్సను ప్రభువు ఎలిజబెతుగారి, సర్ వాల్టరు కేలే, ఓమారు ఖయము గార్లు వచ్చిరి. విల్సను సర్, ప్రాన్సిసు డేవిసు గార్లు వాడి ప్రతివాదులుండేటగుగాని కొనివచ్చిన డియిలుప్రము, బలవంతముగా, మనస్సి కరిగిన నీతియందులేని సమయమున లిఖించబడె ననుకారణముతో ట్రస్టీలు ఆవుయిలు నగరంలో పెట్ట నిరాకరించిరి. తానును విల్సనును కలిసి కోర్టునందు సభ్యులుగ నుండిమనియు, సాతు ఎండునందు విల్సనును తానును చని పోయినవారి యాస్తికతో సంభాషించెడివార మనియు గొప్ప బంగారు కవచధారులగు చనిపోయిన వీరులతోను దేవత తోను సంభాషించెడి వారమనియు జేచి ను గారు నడిపిరి. ఒక కేసువచ్చి కోర్టు విషయములు విఖించుకొను చుండ తానువాచితిని గూడ వాడు నుడివెను.

ప్రీతిము:— ఆజేవత ఏవార్తాపత్రిక: కరవున వ్రాయుచుండెను.

జేచిము:— స్వర్గమునందు కొంతమంది గొప్పదేవతలకు నివేదించుట గారు ఆతడు వ్రాయుచుండెను. దేవతలకొన్నినిను యములను దెలియవు. అందుచే వారొకవలేఖకుని పంపిరి.

ప్రీతిము:— అనివేదికము ఇచ్చుట ప్రయోజనమునుటకు కాదా?

జేచిము:— అనివేదికయొక్క ప్రతి వొకవాని ఇచ్చుట ప్రయోజనమునుటకు గారు స్వర్గమునుండి వారు పంపలేదు.

తాను చని పోయి నుండియు గాస్టును (పెద్దమ్మ సంప్రదాయము వారు) యొక్క సిద్ధాంతమును ప్రపంచమునకు బోధించుచుండినయ్యెను, తాను కొద్ది నీళ్లతో జీవించుచుండినయ్యెను, కిచ్చెనరు, కేకల మున్నగువారలతో సంభాషించితి ననియు బలవంతముచే ఆవుయిలును వ్రాయించుకొనలేదని జేచిముగారు నుడిపిరి.

మద్దూపానము

నూత్న ప్రయోగము. మనోమము - ప్రతాపరెడ్డిగారు చాల పరిశోధనలపై వ్రాసిరి. ప్రస్తుతపరియమున నిది యింతయు అసహాయోద్యమ ప్రచారమునకు సహకారిగా నుండును. ఆంధ్రప్రతిక సంపాదకులు దీనిని చక్కగ కొనియాడిరి. ఇట్టి విలువగల జాతీయోద్యమ ప్రోత్సహించుట ఆంధ్రుల ధర్మము. తెలు 10 అణాలు మాత్రము.

అసహాయోద్యమము జేయము

తెలు 0-1-6.

హంసరెహమా జేతము సహాయనిరాకరణ వ్యక్తియు సహానించి యుట్లు స్వేచ్ఛునుడెనో వివరించును.

చిత్రరంజనుని జీవితము

చిన్నపాత్రము తెలు 0-4-0.

ఇండియా ఏజెంసీ దీరో,

8297 తిరువల్లిక్కేటి, మదరాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వకథములో బృహదీ గారడి, శాస్త్రవృత్తి హస్తలాసము, ఇంగ్లీషు ఇండ్రజాలము మంత్రశాస్త్రము, భూలవైద్యము, యాత్రములు, అమెరికాలో చీట్లపేక కథా సాలు విచ్చిరి కనోదయ్యెను కలవు. ఇంగ్లీషు కే గా క నువచ్చిరి మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును ప్రట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కేసేములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపై నుండుచున్న గాలిలో ననుభవిం నిరాధాముగా నింపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యంతముగా మేజర్ చేయలగలిగి గ్యాంగంటే యిచ్చుచున్నాము. దీని తెలు రూ 4-0-0 లు. 2113-688) పి. ఆర్. బార్బరంనాయుడు, బంగళా, గుంటూరు జిల్లా.

నిష్ఠముగ తిరువల్లియించిన కొత్తయి బొమ్మలు. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును. తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని క్యాటలాగు ఈ పత్రముగా నుండును. మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, 12, హార్బర్ రోడ్, హంటంగోడ్ - మదరాసు.

నగము వెలలు

అపరూపగ్రంథములు

(ఎ) వ్యవహారచంద్రిక రు 1-8-0

కర్త:— డి. నువ్వునావువంతులగారు. 8 అధ్యాయములు. 72 ప్రకరణములు. ఇందు సమస్త వ్యవహారమున్నవి.

(ఆ) గృహవైద్యము రు 0-8-0

కర్త:— డి. ఎమ్మెలగారు. ఇందుకుంట బొమ్మలు మొల కంటే వచ్చుకొనుగ గుణ మిచ్చు మూలికావైద్యము.

(ఇ) బొబ్బలియుద్ధము

మూడు పుస్తకములు రు 2-8-0

కొన్ని పుస్తకముల నిలవలేక నొంచెము నలిగియున్నవి. ముందు వ్రాసిన 50 మందికి మాత్రగ్రంథములు రు 1-0-0 మాత్రము. పోస్టుఖర్చులతో రు. 1-6-0 ల కియ్యబడును.

ఆంధ్రవత్రిక చందాదారులకు మాత్రము

యీ లగ్గి-పు వెలలు

వేయవారు:— మేనేజర్:

కమలకుటీరము, తిరువల్లిక్కేటి - మదరాసు.

తెలుగువలకు పూదీయెర

బొమ్మలు

నగమువైక యందు తెలుగువలలు వైభూత వలన 8 దినులలో మాయమై పోవును. ఈయోగము ఒక మహాత్మునిచే శ్రేష్ఠ మైన మూలకలచే తయారు చేయబడినది. మచ్చలు మాసిపోని ఎడల యిచ్చిన భగవంతు రెండింతల వైకము వాపనీయ్యబడును. బుడ్డి 1-కి ధర పి. పి.తో సహా రు 3 లు. ఈ క్షరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను

(3430) The Aryan Nursery, P O Kamtaul Darbhanga.

త్వరపడుడు! జ్ఞాతకరత్నము ప్రతులు కమ్మవ!!

జన్మనక్షత్రము, పుట్టినతేది కళ మున్నగునవి ఈయోగంబున ఫలితములను వ్యాకర్తకు రీతినికొకటి నక్షా యెన్ని యంశ్యములైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కరలేకయే తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. భవము, సంకానము మున్నగు వ్యాకర్తభాషములతో మీరీ జాతకములకు మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు. దీనికల రు 2 మాత్రము.

గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలముము,

(8891) భరంగోట, విశాఖపట్నంబిల్లా

(8081) "కత్తికట్టలు"

వైద్యకత్తి కత్తి గజము పొతులు నుంచి. సాగవైదు. 1-కి రూపు 4-0-0. నజను కొనుగోకి 1కి రు 4-0-0 పోస్టేజీఖర్చులేక. ముందువారు అట్టితో ఒకరూపాయి అదాన్సు పంపవలెను. పి. వెంకటేశ్వర్లు అండు కోట్లయ్య అండ్ బాంబే మేజర్స్ etc. హైదరాబాద్, (గోపాలజిల్లా)

జె.కె.గ్రాఫిక్ ఆర్టెస్: "ఇంద్రజిత్" హైదరాబాద్

అభరణములు	బొమ్మలు
(2957) తెనుగు	రు. ప. ప.
స్తాంభములయ్య	... 4 0 0
గ్రామోద్యోగములయ్య	... 2 8 0
ఇన్ కమ్ ట్యాక్సు మున్నె	... 8 0 0
సివిల్ ప్రాజెక్ట్ కోడ్	... 0 0 0
క్రిమినల్ ప్రాజెక్ట్ కోడ్	... 6 0 0
ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్ట్	... 8 0 0
లిమిటెడ్ ఆక్ట్	... 2 0 0
ఇండియన్ పీల్ కోడ్	... 2 0 0
హిందూలా (1931) ఆక్టు	... 6 0 0
బాట్లప్రేరి ముద్రపెట్టె	... 1 4 0

విక్రయదీపా
మైలాపూరు = మదరాసు

మంచితరుణము!

త్వరపడుడు!!

ఆంధ్ర పత్రిక

ఉగాది సంచికలు

1910-1920, (1913 మినహా) పది సంచికలు నెట్టుగా కూర్చబడినవి.

అసలుధర 20 రూ.

అమ్ముడుధర 5 రూ.

కొలది నెట్టు మాత్రమున్నవి.

తిరిగి అమ్మవడనేరవు.

గాంధీ మహాత్ముని

సంహృద్ధి జీవిత చరిత్రము

(3108)

‘లోకమాన్య’ తిలకు జీవితము ఉత్తమానామము. ‘సంజాబు దురంతములు’ లోనగు ఉద్బంధముల రచించిన శ్రీయుత మానెకోండ సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడినది. మహాత్ముని క్రధాన శిష్యులలో నొకరగు శ్రీయుత దినుమర్తి హనుమంతరావు గారి ఉపోద్ఘాతమును మహాత్ముని ఛాయాచిత్రములు రెండును గలవు. ఇటీవల చొక్కాయీ టాపీ లేకుండ తీసిన పటమునుకలదు. 300 పేజీలు-వెల ౧-౮-౦.

మహాత్ముని ఆరోగ్యమార్గ బోధిని.

పెద్దఅచ్చు. సంపూర్ణముగా ఆంధ్రీకరణము - ఆంధ్ర పండితు లగు భమిడిపాటి సూర్య నారాయణగారిచే వ్రాయబడినది. మహాత్ముని పటముగలదు. వెల ౦-౮-౧. పలయువా రిట్లు వ్రాయవలెను - ఆంధ్ర పత్రిక, బెజవాడ.

వనోపనిషత్సూక్తి

రక్తహీనతను రక్తమయైకై కలిశుభరణ భాగ్యము అందు చేర్చుక గాంచినిది. ధర 1-10-0 ఇండియా సిలీకేషనుల ఎచ్చటికైనను ఇవలభ్యమగు చందమును. (2595)

వివాహము సి. డి. పాండు

నెం 144 ఫననవాడి, బొంబాయి.

ముఖ్య గవనింపు.

1920 వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నుండి ఆగస్టు 31 వ తేది వరకు మాన్యుబడినది.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road, BOMBAY.

ఇచ్చటికాము ననుభవించి విక్రీయము చేయుచును. కమగూడు, తక్కువ గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూ ఔషధములను జరిగిన ఆయుర్వేద పద్ధతి ప్రకారము ఇచ్చితిమి జంగారు కలికములు అపహరించుకొని విక్రీయమునారు.

ప్రతి కలిక విలంబమునకు హానికరమైన ఫలితములు కలవలయును.

హిందూ పరస్పరాయితక

వెలుగు

ఆయుర్వేద ఔషధముల తయారుచేయుచు (2888) బొంబాయి నెం 12. ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ప్రెడింగు కంపెనీ, పోర్ట్ బ్లెస్సెడ్, కాకినాడ.

మొట్టమొదటి గవనింపు.

యోగ్యతాపత్రములు (2) మొదటి సభయోగింపునట్టికారందరికిని లెవారైన నీటిలో నుండు, దుర్గా మేకరహారాని ఫాస్ఫోరైడ్ కౌన్సిలుకు ఒక కరణము కంటికి. కా మొదటి గవనింపునట్టి కార్యములన్నియు పూర్తిగా నయమైనవి.

రంగూను } బాబులాల్, హైదరాబాద్ }
80-6-1

వ్యవసాయ ప్రాశస్త్య లేహ్యము

చింత సంహార - రసాయన ప్రకరణము
వ్యవసాయ ప్రాశస్త్య లేహ్యము బలము నిచ్చును. కాస్తా వ్యాపారోగ్యములలో మహావధులు. స్వభాగమును బోగొట్టును. వ్యాపారోగ్యములలో ఉండే రోగములను బోగొట్టివాటికి బలము గలిగించును. వ్యాధిగ్రస్తులను బోగొట్టి బలముగలిగించును. వారిరక్తము (అనగా మోహాల్) మిదను, మోహములను పుట్టినవచ్చులు, పొక్కులు బోగొట్టును. (మంగళ)
వ్యవసాయ ప్రాశస్త్య లేహ్యము మూత్రములనుండి వ్యాధులను బోగొట్టి మూత్రమును శుభ్రపరచును. వ్యవసాయ ప్రాశస్త్య లేహ్యము శుక్రములనుండి వ్యాధులను బోగొట్టి భాతువులను గలిగించును. వ్యవసాయ ప్రాశస్త్య లేహ్యము కీడించినవారలకు పుష్టినిచ్చును. గాయముచేత క్షయించినవారలకు బలము గలిగించును. పుష్టబలముకల్గు ముసలికనవును. బోగొట్టి నయోగమును నిచ్చును. బొంబాయి కరీకము పుష్టిని గలిగించును.

వ్యవసాయ ప్రాశస్త్య లేహ్యము - రసాయనము.

వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధరలు.
10 తులముల వెల రూ 1.
40 తులముల వెల రూ 3.
డాక్టరు ఆదంబు లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్
19 హాన్సెరోడ్డు మాంటురోడ్డు నుదరాను.
(8166) క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

మలయాళ చంద్ర పత్రిక.

న నేరియా అను దుర్గమునకు కుమారము.

కట్టమలేడు. సినిమాలో కనిలేడు. ఎటువైపు, నెటువైపు, అను మూడు విధముల సెగరోగమును మూడు పూటలలో నూన్సును. శ్రీల మనుజు వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజోధము. (1251) డబ్బీ 1-5 వెల 2-4

1. చంద్రపీ (చలయచందనమున కనుపానము) బొమ్మ 8-0-0

శ్రీపాద పారి వంచాంగము

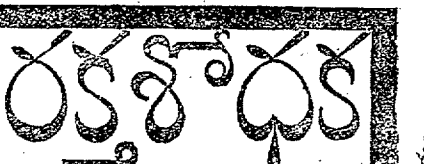
గుండులి సుందర్మత వంచాంగము అమ్మలొ నున్నది. మా వంచాంగముయొక్క ఘటన అందఱు సెరిగినదే. డబ్బీ 1-5 0-2-6; నాడుగు ప్రతులకు లెక్కన ఏ.సి. చెయ్యవలెను. ఒకటి కావలయునాడు 0-4-0 బొమ్మచీట్లు కంపెనీలను. ప్రచురించు ఒక పత్ర ఉచితము. కర్మపథగాం దొరకవు. (1251) గంధర్వ ఫార్మసీ, రామవరం, పాడు పోలవరం.

ఇది చూచితిరా

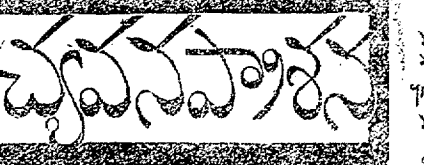
నిజము, నమ్మము, అనుభవమునకు వచ్చును.
మీయొక్క జననకాల ఘడియలు తేది వారము నుండు స్మరణ బంపుడు. సామూహిక ఫలములు అయ్యుద్ధాయము కల్గెన సంతాన బుణములు దరిద్రత భాగ్యము వైదు శివోగ్యము వగైరాలు వ్రాయుటకు గాంధీమహాత్ముని మహిమ ఉచితము 8-8-0 యిందులో సుందర్మత ఫలము కూడనుండును. క్యోటియోగిని 0 8 0
కాలక ఫల మణిచంబరి యింగ్లీషు 1 2 0
మహాత్ముని మహిమ విడిగంధము 0 5 0
ఏదైనను ఒక భాగము వ్రాయుటకు 2 8 0
పోస్టేజీ యందులో కంపెనీయొన్నది.
(3123) వి.వి.ఆర్. కర్నాటక, నూర్యారావుపేట, కాకినాడ.

ఆంధ్ర పత్రిక

భరతీభండమున అనేక స్వర్ణ పతకములును, మొదటి తరగతి యోగ్యతాపత్రములును బొంబయి వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యగారి

చక్కోగములకు అమ్మలొను వంటిది. మొటిమలు, కురుపులు, మేహవాదము, గండ మూలలు, సవామేవాము, రసపల్ల, మేహవాతి తోపులను బోగొట్టును. చెడు కర్మముల రూపు మాపును. రక్తమును శుభ్రపరచి కరీకమును ఆరోగ్యమును పొచ్చించును. వెల బుడ్డి 1-5 రూ 2.

కఫరోగులకు వల్లపసాదిని. చిర కాలపు దగ్గును, ఉబ్బవపు దగ్గును, తుయ దగ్గులను, బోగొట్టుటలో ప్రత్యేకమైనది. గుండె కాయకు ఉపరిపిక్తులకు యెక్కువ బలమును గలిగించును. కఫము జలుముచే వాధపడునారికి అమ్మలొను వంటిది. - వెల డబ్బీ 1-5 రూ 2

వజ్రదంత చూర్ణము

వజ్రదంతము దీనితో దంతభావనము చేసిన దంతములకు నుంచి పలుకీయ నిచ్చును. వెల డబ్బీ 0-4-0 బాణాలు
ఆయుర్వేదా శ్రమం, 41, ఆచార్యస్టేషి, జి. జి. నుదరాను. (1045)
తంలిలిలాగుము : పండిట్ - నుదరాను.